

YDRE KOMMUN

RENHÅLLNINGSDORDNING FÖR PERIODEN 2016 - 2025

Avfallsplan och lokala föreskrifter för avfalls- hantering

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE, §47/2015-06-22

Linköping 2015-07-08

Upprättad av: Ulrika Zetterberg, Structor Miljö Öst AB som underkonsult åt Hifab AB

A. INNEHÅLL AVFALLSPLAN

- 1. INLEDNING**
- 2. MÅL**
- 3. ÅTGÄRDER**
- 4. UPPFÖLJNING**
- 5. KONSEKVENSER**
- 6. ANSVAR**
- 7. AVFALLSORGANISATION**
- 8. STYRMEDEL**
- 9. SAMVERKAN**
- 10. INSAMLINGSSYSTEM**
- 11. BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR**
- 12. AVSLUTADE AVFALLSUPPLAG**

BILAGOR

BILAGA A1. BAKOMLIGGANDE FÖRESKRIFTER

BILAGA A2. LÄNSSTYRELSENS SAMMANSTÄLLNING

BILAGA A3. MILJÖBEDÖMNING

BILAGA A4. MÅL OCH STYRMEDEL

BILAGA A5. NULÄGESBESKRIVNING

BILAGA A6. UPPFÖLJNING AV MÅL I DEN FÖREGÅENDE AVFALLSPLANEN

BILAGA A7. KARTA ÖVER ÅTERVINNINGSSTATIONER

BILAGA A8. KARTA ÖVER ANLÄGGNINGAR FÖR AVFALL

BILAGA A9. KARTA ÖVER AVSLUTADE AVFALLSUPPLAG

BILAGA A10. ÖVERSIKTSKARTA YDRE KOMMUN OCH BERGHAGSDEPONIN

B. INNEHÅLL LOKALA FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING

- 1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**
- 2. HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL**
- 3. ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL**
- 4. UNDANTAG**
- 5. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER**
- 6. IKRAFTTRÄDANDE**

BILAGOR

BILAGA B1. ANVISNINGAR FÖR SORTERING OCH HANTERING AV HUSHÅLLSAVFALL

BILAGA B2. KARTA ÖVER HÄMTNINGSOMRÅDEN

YDRE KOMMUN

RENHÅLLNINGSDORDNING FÖR PERIODEN 2016 - 2025

A. AVFALLSPLAN

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE, §47/2015-06-22

Linköping 2015-07-08

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	2
1.1	BAKGRUND	2
1.2	SYFTE OCH MÅL.....	2
1.3	PROJEKTORGANISATION	2
1.4	MILJÖBEDÖMNING	2
1.5	SAMRÅD OCH GRANSKNING.....	3
1.6	FOKUSOMRÅDEN	3
2	MÅL.....	4
2.1	FOKUSOMRÅDE 1, MINSKADE AVFALLSMÄNGDER	4
2.2	FOKUSOMRÅDE 2, AVFALL ÄR EN RESURS.....	5
2.3	FOKUSOMRÅDE 3, OMGIVNINGSPÅVERKAN FRÅN DEPONERAT AVFALL HAR MINSKAT.....	6
3	ÅTGÄRDER.....	8
4	UPPFÖLJNING	9
4.1	UPPFÖLJNING AV MÅL I FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN.....	9
4.2	UPPFÖLJNING AV MÅL I DENNA AVFALLSPLAN	9
5	KONSEKVENSER.....	9
6	ANSVAR.....	9
6.1	KOMMUNENS ANSVAR	9
6.2	PRODUCENTERNAS ANSVAR	10
6.3	VERKSAMHETSUTÖVARENS ANSVAR.....	10
6.4	HUSHÄLLENS ANSVAR	10
7	AVFALLSORGANISATION.....	10
8	STYRMEDEL	11
8.1	RENHÅLLNINGSTAXAN.....	11
8.2	INFORMATION/KOMMUNIKATION	11
8.3	FÖREBYGGANDE ARBETE	11
8.4	SAMRÅD MED FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGINSAMLINGEN (FTI)	12
8.5	LOKALA FÖRESKRIFTER	12
8.6	TILLSYN	12
9	SAMVERKAN.....	12
10	INSAMLINGSSYSTEM	12
10.1	HUSHÄLLSAVFALL.....	12
10.2	TIDNINGAR OCH FÖRPACKNINGAR	13
11	BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR	13
11.1	SORTERINGSSTATIONEN I ÖSTERBYMO	13
11.2	BERGHAGSDEPONIN	14
11.3	OMLASTNINGSSTATION FÖR SÄCK- OCH KÄRLAVFALL	14
12	AVSLUTADE AVFALLSUPPLAG	15
12.1	FÖRESKRIFTER.....	15
12.2	SAMMANSTÄLLNING AV GAMLA UPPLAG FÖR HUSHÄLLS- OCH INDUSTRIAVFALL	15

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

BILAGOR

BILAGA A1: BAKOMLIGGANDE FÖRESKRIFTER

BILAGA A2: LÄNSSTYRELSENS SAMMANSTÄLLNING

BILAGA A3: MILJÖBEDÖMNING

BILAGA A4: MÅL OCH STYRMEDEL

BILAGA A5: NULÄGESBESKRIVNING

BILAGA A6: UPPFÖLJNING AV MÅL I DEN FÖREGÅENDE AVFALLSPLANEN

BILAGA A7: KARTA ÖVER ÅTERVINNINGSTATIONER

BILAGA A8: KARTA ÖVER ANLÄGGNINGAR FÖR AVFALL

BILAGA A9: KARTA ÖVER AVSLUTADE AVFALLSUPPLAG

BILAGA A10: ÖVERSIKTSKARTA YDRE KOMMUN OCH BERGHAGSDEPONIN

SAMMANFATTNING

Renhållningsordningen för Ydre kommun består av en avfallsplan och lokala föreskrifter för avfallshantering. Ambitionen med den nya avfallsplanen är att öka fokus på tre s.k. fokusområden:

1. Avfallsmängder
2. Resursutnyttjande
3. Omgivningspåverkan från deponerat avfall.

Inom respektive fokusområde har detaljerade mål tagits fram och en beskrivning görs av hur respektive mål ska mätas och följas upp. Avfallsplanen innehåller också åtgärder för att uppnå målen inom uppsatt tid.

Prognoser tyder på att avfallsmängderna totalt sett kommer att fortsätta att öka, med undantag för perioder med lågkonjunktur. Minskade avfallsmängder bör enligt den s.k. avfallshierarkin i första hand uppnås genom att förebygga uppkomsten av avfall, men olika typer av återanvändning och återvinning är ofta ett lättare sätt att påverka avfallsmängden. Åtgärder i denna avfallsplan har tagit sikte på visionen om att det bästa avfallet är det som aldrig uppkommer.

Avfall ska ses som en resurs för att främja en hållbar utveckling. Materialåtervinningen har ökat det senaste decenniet, men av det avfall som idag går till förbränning finns fortfarande en stor andel som kan materialåtervinnas. Eftersom sortering och insamling av returpapper och förpackningar genomförs av ett stort antal individer, krävs en dialog mellan avfallslämnare och avfallsmottagare. Avfallslämnarens upplevelse av insamlingssystemets tillgänglighet och användarvänlighet påverkar i stor grad kvalitet och omfattning på insamlingen. Kunskap och motivation är två andra faktorer som påverkar insamlingen. Aktiviteter i avfallsplanen verkar för att förbättra systemet ur ett kundperspektiv samt öka kunskapen hos avfallslämnaren.

Berghagsdeponin, som tagit emot avfall sedan mitten av 1980-talet, ska sluttäckas enligt krav i deponeringsförordningen (2001:512). Detaljerade mål har upprättats för när deletapperna av deponin ska vara sluttäckta, och åtgärder planerats för att möjliggöra massförsörjning.

Nedskräpningen i samhället har ökat, såväl i Ydre som nationellt. I Ydre kommun har många av kommuninnevånarna långt till Österbymo där den enda insamlingsplatsen för grovavfall och farligt avfall är placerad. På många ställen har olovliga ”tippar” med framför allt trädgårdsavfall uppkommit. Nedskräpningen har ekonomiskt och miljömässigt negativa konsekvenser och främjar inte en hållbar utveckling. Förhoppningen är att åtgärder i avfallsplanen får en indirekt påverkan även på nedskräpning.

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Enligt miljöbalken (SFS 1998:808) är alla kommuner i Sverige skyldiga att ha en renhållningsordning, bestående av avfallsplan och föreskrifter. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfallshanteringen i kommunen samt de åtgärder kommunen vidtar och planerar att vidta för att minska mängden avfall och avfallets farlighet. Renhållningsordningen skall antas av kommunfullmäktige. När ett förslag till renhållningsordning är upprättad, ska kommunen samråda med myndigheter och andra parter som kan ha ett intresse i saken. Innan renhållningsordningen antas, ska den också ställas ut till granskning under minst fyra veckor. Utställningen ska kungöras i ortstidningen. Synpunkter som framkommit under samråd och utställning ska beaktas inför fastställande.

Enligt § 80, Avfallsförordningen (2011:927), ska uppgifterna i avfallsplanen ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. När avfallsplanen ändras ska kommunen genast underrätta länsstyrelsen om ändringen.

Den senaste avfallsplanen för Ydre kommun gällde för perioden 2006-2010.

1.2 Syfte och mål

Syftet med Ydre kommuns avfallsplan är:

- att ge en samlad bild av den nuvarande avfallshanteringen, samt
- att ange mål och strategier för att minska avfallet och dess farlighet, öka resurshushållningen samt minska omgivningspåverkan från deponerat avfall.

Målet med Ydre kommuns avfallsplan är att åtgärder föreslagna i planen ska bidra till att nationella och regionala miljökvalitetsmål uppnås.

1.3 Projektorganisation

Tekniska kontoret i Ydre kommun har tagit fram detta förslag till renhållningsordning för åren 2015 - 2025 tillsammans med Ulrika Zetterberg, Structor Miljö Öst AB som underkonsulter åt Hifab AB i Linköping. Projekt- och styrgrupp har bestått av Sven-Inge Karlsson, kommunstyrelsens ordförande (C), Henrik Isaksson, kommunstyrelseledamot (M), Göran Kugelberg, miljöinspektör Ydre kommun, och Urban Tordsson, teknisk chef i Ydre kommun. Som projektgruppens bollplank har en referensgrupp funnits, bestående av samhällsföreningar i Hestra, Asby och Rydsnäs, entreprenörer för sop- och slamtömning (Ydre Åkeri AB samt GDL AB), trygghetsbostaden i Österbymo, barn- och utbildningsförvaltningen, m.fl.

1.4 Miljöbedömning

När en kommun upprättar eller ändrar en plan eller ett program, skall en miljöbedömning göras om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (6 kap, MB). Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

I 4 §, Förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, anges att genomförandet av avfallsplaner alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan om de anger förutsättningar för kommande tillstånd för exempelvis anläggningar för biologisk behandling av avfall eller deponering. Kommunen ska i avfallsplanen redovisa hur miljöbedömningen har gjorts.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Inför upprättande av miljöbedömning genomfördes genom korrespondens med e-post ett samråd med Länsstyrelsen avseende omfattningen på miljöbedömningen (2015-03-24). Miljöbedömningen har sedan som en del av förslaget till renhållningsordning omfattats av samråd och granskning enligt vad som beskrivs under stycke 1.5 nedan.

Den här avfallsplanens påverkan på miljön redovisas genom en översiktlig miljöbedömning av de effekter som genomförande av planen antas medföra. Miljöbedömningen genomförs genom en beskrivning av ett nollalternativ, det vill säga effekter av att inte genomföra åtgärder föreslagna i avfallsplanen. Vidare görs en bedömning av hur målen för Ydre kommun kan bidra till att nationella och regionala miljömål nås.

I bilaga A3 till denna avfallsplan redovisas miljöbedömningen i sin helhet.

1.5 Samråd och granskning

Samråd avseende avfallsplan och lokala föreskrifter har skett med Länsstyrelsen, kommunens tillsynsmyndighet, förpacknings- och tidningsinsamlingen, entreprenör för avfallshämtning (Ydre Åkeri AB) samt med allmänhet. Ett öppet möte hölls 2015-03-25 på Ydre Världshus i Österbymo. På mötet gavs information om innehållet i förslaget till ny renhållningsordning. Information har också hållits i kommunstyrelsen vid två tillfällen. Den 2015-03-02 godkändes förslaget för samråd och 2015-04-10 beslutades att godkänna förslaget för utställning.

Allmänheten har haft möjlighet att granska förslaget till renhållningsordning i samband med utställning på Ydre kommuns bibliotek (6 maj – 3 juni, 2015). Förslaget har också funnits tillgängligt på kommunkontoret i Österbymo och på kommunens hemsida. Kungörelse om utställning av förslaget infördes i Tranås tidning och Smålandstidningen den 6 maj. Information om utställning har också funnits på Ydre kommuns hemsida.

Synpunkter som inkommit vid samråd och granskning har beaktats genom revideringar efter avslutad samrådsperiod och efter utställning. Godkännande av miljöbedömning har skett i samband med antagande av renhållningsordningen vid sammanträde i kommunfullmäktige (2015-06-22).

1.6 Fokusområden

Ydre kommuns avfallsplan bygger på förbättringar inom tre s.k. fokusområden. Dessa har tagits fram utifrån EU:s avfallshierarki (bilaga A4), en nulägesbeskrivning i Ydre kommun (bilaga A5), avstämning mot nationella miljö kvalitetsmål, mål i Sveriges avfallsplan och mål i den förra avfallsplanen för Ydre kommun. Nulägesbeskrivningen visar hur avfallshanteringen fungerar i kommunen idag och hur insamling av olika fraktioner ligger till jämfört med nationella insamlingsnivåer. Uppföljning mot nationella och regionala miljö kvalitetsmål är viktigt för att avgöra om avfallshanteringen sker i en hållbar riktning.

I Ydre kommun ska avfallshanteringen år 2025 ha utvecklats, så att:

1. Avfallsmängderna har minskat,
2. Avfall ses som en resurs och
3. Omgivningspåverkan från deponerat avfall har minskat

För varje fokusområde har detaljerade mål utarbetats, vilka ska följas upp genom s.k. nyckeltal. Målen visar vad som ska uppnås och till när. Ett fokusområde kan omfatta flera mål. För att uppnå målen har en eller flera åtgärder formulerats.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Tanken med det första fokusområdet är dels att sambandet mellan tillväxt och avfallsmängder ska försvagas, dels att det ska ske en stark och tydlig rörelse uppåt i avfallshierarkin. Med detta menas att orsaken till minskade avfallsmängder i första hand ska bero på minskade mängder bildat avfall, i andra hand ökad återanvändning och återvinning av avfall.

Uppkomsten av avfall kan minska bland annat genom förändrade konsumtionsmönster. Dessa påverkas bland annat av återkommande information i olika former. Återanvändning av uttjänta varor kan underlättas genom att förenkla för kunden att lämna sådana varor, exempelvis genom att erbjuda insamling av återbruksvaror på återvinningscentralen.

Avfall kommer emellertid alltid att uppstå, som exempelvis trasiga möbler, potatisskal, utslitna diskborstar, mjölkförpackningar, m.m. Detta avfall ska användas som en resurs för att producera nya varor, eller som energi och näringsämnen. Exempelvis kan en plastförpackning återvinnas flera gånger innan den eldas upp och bidrar med uppvärmning av bostäder. På så sätt begränsas onödiga uttag av jordens ändliga resurser. Det är också viktigt att det avfall som används för att producera nytt material eller energi, är så fritt från farliga ämnen som möjligt. Detta förutsätter en tidig utsortering av det farliga avfallet.

För några årtionden sedan var deponering det vanligaste sättet att ta hand om avfall. Fortfarande finns vissa typer av avfall som inte går att behandla på annat sätt än genom deponering. På grund av kraftiga styrmedel i form av lagstiftning och beskattning, har idag mängderna avfall till deponi minskat radikalt. Deponerat avfall orsakar en negativ omgivningspåverkan genom urlakning av förorenat lakvatten och utsläpp av växthusgaser till atmosfären, i synnerhet metan. Sluttäckning av avslutade avfallsupplag görs för att minska effekten av omgivningspåverkan. På Berghagsdeponin utanför Österbymo har avfall deponerats sedan 1985. Det finns också i Ydre kommun ett antal mindre avfallsupplag som sedan länge avslutats. Mål och åtgärder i denna renhållningsordning bidrar till att minska den negativa omgivningspåverkan som deponierna potentiellt kan innebära på kort och lång sikt.

2 MÅL

I detta kapitel redovisas detaljerade mål för de tre fokusområden som beskrivits ovan. När målen ska vara uppfyllda, samt hur de ska mätas anges under varje enskilt mål.

2.1 Fokusområde 1, Minskade avfallsmängder

Detaljerat mål 1:1

År 2025 har mängden hushållsavfall till förbränning minskat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: Brännbart avfall lastas om på en yta vid kommunens reningsverk och transporteras sedan till Eksjö Energi AB för förbränning. Av den mängd som tas emot i Eksjö utgör säck- och kärlavfall den största delen, men även brännbart grovavfall från hushållen finns med, samt brännbart avfall från verksamheter, såsom bygg- och rivningsavfall. Då ingen separat invägning görs av de olika avfallsströmmarna, kommer det detalje-

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

rade målet att följas upp genom att mäta hela den mängd avfall som går till förbränning, fördelat på det aktuella årets invånarantal i kommunen. Ingen hänsyn tas till det ökade invånarantalet under sommaren.

Utfall 2012: 368 kg/invånare

2.2 Fokusområde 2, Avfall är en resurs

Detaljerat mål 2:1

År 2025 har mängden insamlade förpackningar ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal för respektive materialslag: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: En viss mängd förpackningsmaterial samlas in på sorteringsanläggningen i Österbymo. I uppföljningen av miljömålet används endast de insamlingsgrader som erhålls via Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI). Bedömningen är att konsumtion av tidningar kommer att minska då fler väljer att söka information och nyheter på internet. Att ha som mål att öka insamling av tidningar/invånare har därför inte bedömts relevant.

Utfall 2012:	Förpackningar av glas:	23,5 kg/invånare
	Förpackningar av metall:	1,6 kg/invånare
	Förpackningar av papper:	6,3 kg/invånare
	Förpackningar av plast:	4,2 kg/invånare

Detaljerat mål 2:2

År 2025 har mängden trädgårdsavfall till kompostering ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: Nyckeltalet är beräknat på det material som samlats in på sorteringsstationen i Österbymo. Om insamling av trädgårdsavfall samlas in på andra sätt när målet ska utvärderas, exempelvis genom kampanjvis insamling i villaområden, ska även detta material räknas med i nyckeltalet.

Utfall 2012: 23,3 kg/invånare

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Detaljerat mål 2:3

År 2025 har andelen avfallsabonnenter som har anmält hemkompostering ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: %.

Kommentar till nyckeltal: Antal anmälningar om hemkompostering fördelat på antal abonnenter, både fritidshushåll och permanentushåll. Av de hushåll som anmält hemkompostering har vissa fått beslut om färre hämtningar eller mindre kärl. Ingen skillnad görs vid uträkning av nyckeltal.

Utfall 2012: 2 %

Detaljerat mål 2:4

År 2025 har mängden småbatterier och diverse elektronik som samlas in ökat jämfört med år 2012, och mängden glödlampor har inte minskat.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: Val av avfallslag har utgått från jämförelser med nationella insamlingsnivåer. Nyckeltalet erhålls från data som tillhandahålls av Elkretsen AB.

Utfall 2012:	Småbatterier:	0,03 kg/invånare
	Diverse elektronik:	5,19 kg/invånare
	Glödlampor:	0,08 kg/invånare

2.3 Fokusområde 3, Omgivningspåverkan från deponerat avfall har minskat**Detaljerat mål 3:1**

År 2025 är samtliga 5 deletapper av Berghagsdeponin sluttäckta. År 2018 är 3 deletapper sluttäckta.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom avstämning mot tidplanen i deponerings- och sluttäckningsplanen.

Avstämning 2015: En deponerings- och sluttäckningsplan är inlämnad till länsstyrelsen.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Detaljerat mål 3:2

År 2016 ska en lakvattenfördröjning/lakvattenreningsanläggning ha färdigställts för lakvatten från Berghagsdeponin.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.

Avstämning 2015: En anmälan är inlämnad till länsstyrelsen under 2014.

Detaljerat mål 3:3

Senast år 2016 ska en förnyad undersökning ha genomförts på Mosshultsdeponin. Undersökningen ska klarlägga föroreningsituationen samt omfatta en förenklad riskbedömning och förslag på eventuella riskreducerande åtgärder. Senast 2016 ska också en ny bedömning ha gjorts avseende behov av utredning vid övriga avslutade avfallsupplag.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.

Avstämning 2014: I renhållningsordning för perioden 2006 – 2010 framgår att kommunen inom en snar framtid avser följa upp undersökningarna vid Mosshultsdeponin med förnyade provtagningar. Vid tillfället för upprättandet av denna avfallsplan är ingen förnyad undersökning genomförd.

Detaljerat mål 3:4

Senast 2018 ska beslut ha tagits om att genomföra nödvändiga åtgärder på Mosshultsdeponin.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

3 ÅTGÄRDER

I detta kapitel beskrivs de åtgärder som Ydre kommun planerar att genomföra för att uppnå uppsatta mål. Handlingsplanen kommer att följas upp årligen tillsammans med de nyckeltal som anges i de detaljerade målen.

Tabell 1. Handlingsplan 2015 – 2025.

Mål	Åtgärd	Ansvar	Tidplan
1:1, 2:1-2:4	En sorteringsguide ska tas fram och skickas ut till samtliga hushåll i kommunen.	Tekniska kontoret	2016
1:1	Utreda möjlighet att på sorteringsstationen ha en avdelning för insamling av återbruk. Fokus bör vara på bygg- och rivningsavfall, men även andra typer av avfall bör utredas, exempelvis möbler, cyklar, mm.	Tekniska kontoret	2016
2:4	Insamling ska ske av glödlampor och småbatterier på utvalda ställen i kommunen.	Tekniska kontoret	2016
2:1	Fastighetsnära insamling av returpapper och förpackningar ska erbjudas på utvalda ställen i kommunen, och efter önskemål från fastighetsägare.	Tekniska kontoret/entreprenör	2018
1:1, 2:1-2:4	Etablering ska ske av en ny sorteringsstation.	Kommunstyrelsen	2018
Miljö kvalitetsmål	Beslut ska tas om utökade öppettider på sorteringsstation.	Kommunstyrelsen	2018
2:2	Kampanjvis hämtning ska erbjudas av trädgårdsavfall i bostadsområden.	Tekniska kontoret/samhällsföreningar	2016
3:1	Förbättrad insamling ska erbjudas av trädgårdsavfall på sorteringsstationen i Österbymo.	Kommunstyrelsen	2018
3:1	Kompostering ska ske av slam och trädgårdsavfall inför sluttäckning av Berghagsdeponin	Kommunstyrelsen	2018
2:3	Renhållningstaxan ska differentieras för att stimulera till ökad hemkompostering. Taxan ska även omfatta viss fastighetsnära insamling av förpackningar, returpapper och trädgårdsavfall.	Kommunfullmäktige/Tekniska kontoret	2016

4 UPPFÖLJNING

4.1 Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

En detaljerad redovisning över uppföljningen av målen i den förra avfallsplanen görs i bilaga 6. En sammanfattning görs nedan.

I den förra avfallsplanen fanns totalt 10 lokala mål för avfallshanteringen och 20 åtgärder för att uppnå målen. Ett av målen bedöms inte uppnått (10 %), och ett mål är bara delvis uppnått (10 %). Resterande 8 mål (80 %) bedöms ha uppnåtts. Motsvarande procentuella fördelning gäller även för de åtgärder som föreslagits.

Det mål som inte bedöms ha uppfyllts avser antal villahushåll med hemkompostering. Det mål som endast delvis bedöms ha uppfyllts gäller mängden hushållsavfall till förbränning.

Åtgärder som inte genomförts omfattar kontinuerlig revidering av renhållningsordning och avfallsplan samt omarbetning av renhållningstaxan för att motivera till minskade avfallsmängder, genom exempelvis hemkompostering. Åtgärder som endast delvis är genomförda avser en kampanj för att öka fokus på hushållens farliga avfall, samt att medvetandegöra kunderna om avfalls- och miljökostnader.

4.2 Uppföljning av mål i denna avfallsplan

Uppföljning av mål i denna avfallsplan sker en gång årligen i kommunens verksamhetsberättelse. Mål och åtgärder följs upp genom nyckeltal eller annan metod som anges vid varje mål.

5 KONSEKVENSER

Om denna avfallsplan genomförs innebär mål och åtgärder en positiv miljöpåverkan som ett resultat av ökad tillgänglighet och service i insamlingssystemet och därmed minskade avfallsmängder och högre utsortering av olika fraktioner, framför allt farligt avfall. Vidare innebär genomförandet av avfallsplanen mindre negativ omgivningspåverkan från deponerat avfall.

Negativa miljöeffekter är begränsade till den sorteringsanläggning som kommunen avser bygga, samt verksamheten med kompostering av slam. Samtliga identifierade negativa effekter kommer emellertid att utvärderas vid en kommande prövning av verksamheterna. Miljöbedömningen i sin helhet redovisas i bilaga A3.

6 ANSVAR

Ansvaret för avfallshanteringen är reglerat genom miljöbalken. Ansvarsfördelningen beskrivs nedan.

6.1 Kommunens ansvar

Varje kommun i Sverige har ett så kallat renhållningsansvar (Miljöbalken 15 kap). Kommunens renhållningsansvar omfattar hushållsavfall och ”därmed jämförligt avfall”, vilket inbegriper såväl säck- och kärlavfall som grovsopor, latrin, slam från trekammarbrunnar samt farligt avfall. Från verksamheter uppkommer också hushållsavfall, exempelvis avfall från lunchrum, toaletter, m.m. Kommunen ansvarar för att hushållsavfallet transporteras till en godkänd behandlingsanläggning

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

så att avfallet kan återvinnas eller omhändertaras korrekt. Kommunen har vidare ett informations- och planeringsansvar för såväl hushållsavfall som producentansvarsavfall och verksamhetsavfall.

6.2 Producenternas ansvar

Producentansvar innebär att företag som producerar eller säljer vissa typer av produkter på den svenska marknaden har ansvar för att dessa samlas in och återvinns när de blir avfall. Producentansvar finns för bland annat förpackningar (glas, metall, papper och plast), tidningar, bilar, däck, returpapper och elektriska och elektroniska produkter. Det finns också frivilliga åtagande för kontorspapper, byggavfall och lantbruksplast.

Ett antal organisationer har bildats för att samordna insamling av avfall som omfattas av producentansvar. Ett exempel är Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) som ägs av näringslivet. Kommunen och FTI som representant för producenterna ska samråda i frågor som rör insamlingsystemet för tidningar och förpackningar (återvinningsstationer).

Motsvarande organisation som samordnar insamling av elektriskt och elektroniskt avfall är Elkretsen AB. Gemensamt för dessa organisationer är att de i huvudsak finansieras av de avgifter som tas ut vid försäljning av varan, innan den blir ett avfall.

6.3 Verksamhetsutövarens ansvar

Ansvaret för verksamhetsavfall ligger ytterst hos den som ger upphov till avfallet. Verksamheten ska ha kunskap om avfallet och dess effekter på miljön. Verksamheten ansvarar för att avfallet transporteras till en godkänd behandlingsanläggning. En verksamhetsutövare kan välja entreprenör för insamling av sitt verksamhetsavfall, men ska vända sig till kommunen, eller den som kommunen anlitar, för insamling av sitt hushållsavfall (avfall från lunchrum, etc.).

6.4 Hushållens ansvar

Hushållen ska sortera ut det avfall som uppkommer. Sorteringen ska ske enligt reglerna i de kommunala föreskrifterna om avfallshantering. Det som skrivits ovan gäller även slam från trekammarbrunnar och latrin.

7 AVFALLSORGANISATION

Kommunen svarar genom Tekniska kontoret för:

- strategisk avfallsplanering,
- rådgivning och information,
- planering och genomförande av hämtning av hushållsavfall,
- slamsugning av små avloppsanläggningar,
- mottagning, sortering och behandling av avfall vid sorteringsstationen i Österbymo,
- deponering inklusive egenkontroll vid deponin, samt
- genomförande av framtida sluttäckningsåtgärder vid deponin.

Producenterna svarar för:

- insamling och återvinning av förpackningar, tidningar, däck mm,
- drift, skötsel och städning av återvinningsstationerna där förpackningar och tidningar kan lämnas.

Entreprenörer anlitas av:

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

- kommunen för hämtning av hushållsavfall,
- kommunen för slamsugning av små avloppsanläggningar,
- kommunen för drift av sorteringsstationen i Österbymo,
- verksamheter för att transportera och sortera verksamhetsavfall,
- producenter för tömning av återvinningsstationer, m.m.

Hushållen ansvarar för att källsortera förpackningar, farligt avfall, komposterbart avfall mm.

8 STYRMEDEL

8.1 Renhållningstaxan

Renhållningstaxan kommer, som ett mål i denna avfallsplan, att omarbetas för att utgöra ett tydligare styrmedel och därmed stimulera kommunens invånare till ökad hemkompostering och ökad utsortering av avfall till återanvändning och återvinning. Den omarbetade renhållningstaxan kommer att bestå av en fast och en rörlig del. Den fasta delen kommer att täcka kommunens fasta kostnader för renhållning. Den rörliga delen kommer att differentieras och gynna de abonnenter som genererar lite avfall, medan abonnenter med större avfallsmängder kommer att få en högre avgift.

8.2 Information/kommunikation

Eftersom Ydre kommun är liten till invånarantal är resurserna begränsade när det gäller information till renhållningskunder. Den dominerande kanalen för informationsutbyte är genom telefonsamtal till kommunens kundservice. Även kommunens hemsida fyller en viktig funktion. Tidigare år har telefonkatalogens lokaldel fungerat som informationskanal, men ett åtgärdsförslag är att istället göra ett allmänt utskick till renhållningskunderna av den sorteringsguide som föreslås i denna renhållningsordning.

Kommunikation handlar om dialog, där kundernas frågor och synpunkter fångas upp i syfte att förbättra insamlingssystem och service. För att synliggöra, systematisera och beskriva kundernas åsikter om vissa aspekter av insamlingssystemet kan enkäter användas med ett antal frågor som ställs till flera personer samtidigt. På så sätt kan kundernas åsikter illustreras grafiskt, och utgör därmed ett bra verktyg inför förändringar eller beslut.

En enkätundersökning genomfördes på trygghetsboendet i Österbymo under februari 2014 med anledning av att kommunen där satt upp extra sorteringskärl för insamling av tidningar och förpackningar. Enkätundersökningen visade på en positiv inställning till fastighetsnära insamling, vilket också visat sig i välsorterade fraktioner i de utplacerade kärlen.

8.3 Förebyggande arbete

Tidigare år har kommunen arbetat framför allt med information vid exempelvis tillsynsbesök samt information på kommunens hemsida, tryckt information i telefonkatalogens lokaldel samt muntlig information då kunder ringt till kommunens kundservice med frågor och synpunkter.

I denna renhållningsordning föreslås utöver information, dels administrativa åtgärder i form av differentierad renhållningstaxa, dels förbättrad service i form av fastighetsnära insamling vid vissa utvalda fastigheter. Även andra åtgärder föreslås, som exempelvis möjlighet till insamling av återbruk vid kommunens sorteringsanläggning (exempelvis bygg- och rivningsavfall).

8.4 Samråd med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI)

Producenterna är skyldiga att ha samråd med kommunerna vad gäller insamlingssystem för tidningar och förpackningar om kommunen så önskar. Samråd mellan FTI och Ydre kommun sker en gång årligen.

8.5 Lokala föreskrifter

I samband med upprättande av denna avfallsplan har de lokala föreskrifterna för avfallshantering reviderats. Revideringarna är i första hand en anpassning till ny eller ändrad lagstiftning. I och med de reviderade föreskrifterna är det möjligt att välja ett mindre kärl för det brännbara hushållsavfallet om det organiska avfallet komposteras vid fastigheten. Om det endast är vegetabiliskt avfall som komposteras (trädgårdsavfall, potatisskal, m.m.), krävs ingen anmälan hos myndighetsnämnden byggnation och miljö.

8.6 Tillsyn

Myndighetsnämnden byggnation och miljö har en tillsynsplan som kan användas som verktyg för att uppnå mål inom avfallsområdet.

9 SAMVERKAN

Små kommuner går ibland samman med närliggande kommuner vid framtagande av avfallsplaner, taxor, mm. Gemensamma upphandlingar av exempelvis insamlingssystem och entreprenörer för insamling förekommer också. Fördelen med detta förfaringssätt är att det kan innebära en ökad kvalitet på insamlingssystemen och minskade kostnader. Samarbeten innebär också värdefull kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte. Boxholm, Tranås och Mjölby kommuner har tagit fram en gemensam avfallsplan. Ydre kommun har emellertid inte deltagit i det samarbetet. En orsak är de specifika förutsättningarna i kommunen; en liten befolkningsmängd, en relativt stor yta med glesbebyggda områden, samt en procentuellt sett stor befolkningsökning sommartid.

Samverkan finns istället inom kommunen. Exempelvis kan nämnas samarbetet med lantbrukare som tar emot och sprider slam från reningsverket på sin mark. Samarbete finns också inom kommunens egna verksamheter, skola, omsorg, mm.

10 INSAMLINGSSYSTEM

10.1 Hushållsavfall

Insamling av säck- och kärlavfall genomförs på entreprenad av Ydre Åkeri AB. För ett villahushåll töms kärlet varannan vecka. I den befintliga renhållningstaxan erbjuds en villaägare kärl på 80, 140, 190 och 370 liter. Aktuella körvägar och hämtningsområden redovisas i bilaga B2 till de lokala föreskrifterna.

Ydre Åkeri AB ansvarar också för drift av kommunens enda insamlingsstation för grovavfall och farligt avfall, belägen i Österbymo. Brännbart hushållsavfall transporteras till ett värmeverk för energiutvinning. När denna avfallsplan skrivs, är det Eksjö Energi AB som tar emot avfallet från Ydre kommun. Farligt avfall sorteras och transporteras till olika godkända mottagningsanläggningar för destruktion, beroende på typ av farligt avfall. Karta över behandlingsanläggningar redovisas i bilaga A8.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Tömning av slam från trekammarbrunnar genomförs på entreprenad av GDL AB. Slam från kommunens reningsverk sprids sedan tidigare på åkermark. Åtgärdsförslag i denna avfallsplan innebär emellertid att slam från både trekammarbrunnar och reningsverk ska komposteras tillsammans med trädgårdsavfall för tillverkning av anläggningsjord. Jorden kommer sedan att användas som vegetationsskikt vid sluttäckning av Berghagsdeponin.

Returpapper och förpackningar samlas in på kommunens återvinningsstationer, ÅVS. Möjlighet till insamling av alla fraktioner finns i Österbymo (Ågatan), Rydsnäs och Hestra. Glas och returpapper samlas in i Österbymo (centrum), Asby och Ramfall samt på Torpön sommartid. Kartbild över återvinningsstationer redovisas i bilaga A7.

Elektriskt och elektroniskt avfall, vitvaror, kyl och frys, mm, samlas in på sorteringsstationen i Österbymo och hämtas av Elkretsen AB.

Kommunen har ingen fastighetsnära hämtning av verksamhetsavfall. Verksamheter lämnar emellertid vissa fraktioner på sorteringsstationen i Österbymo. Inert verksamhetsavfall deponeras på Berghagsdeponin (isolering, tegel, kakel, mm). Brännbart verksamhetsavfall transporteras till Eksjö Energi AB för energiåtervinning.

10.2 Tidningar och förpackningar

I Ydre kommun finns 3 insamlingsplatser för returpapper och förpackningar där FTI ansvarar för tömning av behållare och städning av insamlingsplatser, Österbymo, Hestra och Ramfall (bilaga A7). Det motsvarar en insamlingsplats per 1 200 invånare, vilket ligger i nivå med vad FTI tidigare haft som riktmärke. I samband med att allt fler kommuner infört s.k. FNI (Fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar), har ambitionsnivån luckrats upp, då också efterfrågan hos avfallskunderna minskat.

Insamlingsplatserna (Återvinningsstationerna) är markerade på kartan i bilaga A7.

Sorteringsstation för insamling av hushållens grovavfall och farligt avfall samt verksamhetsavfall är placerad i Österbymo samhälle enligt karta i bilaga A8.

11 BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR

Fakta om behandlingsanläggningar, deras tillståndsgivna- och hanterade mängd, m.m., återfinns i detta kapitel. En kartbild med placering av sorteringsstationen och andra behandlingsanläggningar finns i bilaga A9.

11.1 Sorteringsstationen i Österbymo

Tillstånd till anläggning för mottagning, mellanlagring och omlastning av farligt avfall från hushåll och mindre företag gavs av miljöprövningsdelegationen 2000-04-28. Anläggningen är lokaliserad inom ett område detaljplanlagt för industri och handel. Avstånd till närmaste bostäder är ca 150 m.

Verksamheten omfattar mottagning, mellanlagring och omlastning av farligt avfall från hushåll och mindre företag. Högst 30 ton farligt avfall får mottas per år. År 2012 hanterades c:a 40 ton, varav 24 ton utgjordes av impregnerat trä. Utöver impregnerat trä, utgörs den största delen av batterier, spillolja och färgrester. Mellanlagret för farligt avfall består av en förrådscontainer, en

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

oljetank för spillolja och en container för bilbatterier. Förrådscontainern saknar avlopp och är utformad så att eventuellt spill kan samlas upp. Avfallet förvaras i separata plastbackar i containern. Oljetanken som rymmer 3 m³ är placerad under tak och försedd med invallning som rymmer hela tankens volym. Förvaring av bilbatterier sker i en syrafast container. I förrådscontainern finns brandsläckningsutrustning och medel för sanering av spill.

Vid anläggningen bedrivs också sorteringsverksamhet av restprodukter. Allt grovavfall från hushållen samt bygg- och industriavfall inom Ydre kommun mottas och sorteras vid anläggningen. Allt brännbart och återvinningsbart avfall sorteras ut och transporteras vidare till olika anläggningar för återvinning. Den utsorterade deponiresten transporteras till Berghagsdeponin för deponering. Vid sorteringsanläggningen besiktas allt avfall okulärt, handlingar som rör avfallet kontrolleras och avfallets överrensstämmelse med handlingarna granskas. Mottagningsbevis lämnas till den som levererat avfall. Om det upptäcks att avfall deklarerats fel vid sorteringsstationen spärras leveransen och åtgärder vidtas. Sorteringsanläggningen samt alla transporter till deponin sköts av Ydre Åkeri AB på uppdrag av Ydre kommun.

Anläggningen är inhägnad med stängsel och låsningsbara grindar. Avfall tas endast emot under de öppettider som gäller för sorteringsanläggningen då den även är bemannad.

11.2 Berghagsdeponin

Den deponirest som uppkommer vid sortering av hushålls- och verksamhetsavfall på sorteringsstationen i Österbymo, transporteras till Berghagsdeponin. Mottagningskontroll sker vid mottagning på sorteringsanläggningen innan transport till deponin.

Tillstånd till deponering på Berghagsdeponin enligt miljöskyddslagen gavs av Miljöprövningsdelegationen 199-05-07. Tillståndet omfattar hantering (deponering och mellanlagring) av icke brännbart avfall. Tillståndsgiven omfattning är 10 000 ton/år. Under år 2012 deponerades 277 ton. Länsstyrelsen i Östergötland är tillsynsmyndighet och fastställde 2009-11-18 det reviderade kontrollprogram som idag används.

Deponerat avfall består i huvudsak av icke brännbart grovavfall från hushåll, icke brännbart bygg- och rivningsavfall samt industriavfall.

Lakvatten uppsamlas i dräneringsrör under upplaget och i avskärande diken runt upplaget. Det uppsamlade vattnet leds sedan i ett öppet dike till en infiltrationsanläggning belägen ca 200 m norr om upplaget. Sedan mitten av 2001 sker flödesmätning och beräkning av lakvattenmängder som från anläggningen. Närmaste ytvattenrecipient är Bulsjöån, drygt 200 m norr om infiltrationsanläggningen.

11.3 Omlastningsstation för säck- och kärlavfall

Vid kommunens avloppsreningsverk finns en omlastningsstation för hushållsavfall. Lokaliseringen är lämplig ur transport- och störningssynpunkt. Vid insamling kör sopbilarna och tömmer avfallet i stora containrar. Containrarna transporteras ca 2 gånger per vecka till Eksjö Energi AB. Vid omlastningsstationen omlastas ca 1 500 ton avfall per år, varav ca 15 % utgörs av industriavfall och resten hushållsavfall.

12 AVSLUTADE AVFALLSUPPLAG

12.1 Föreskrifter

I samband med avfallsplanering ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:6), uppgifter för de avfallsupplag som inte längre används tas fram.

För varje sådant upplag skall en bedömning göras av risken för olägenheter för människors hälsa eller miljön. För de deponier där kommunen har varit verksamhetsutövare skall avfallsplanen även innehålla uppgifter om planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön. För varje deponi bör det finnas uppgifter om namn och plats. Även uppgifter om det avfall som har deponerats bör redovisas om de är tillgängliga.

Bedömning av risken för olägenheter för människors hälsa eller miljö bör genomföras som en orienterande studie enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden.

Äldre deponier utgör som regel en miljöfara i och med att förvaring av avfall förekommer och fortfarande lakar ur föroreningar till omgivningen. Enligt miljöbalken är i första hand den som bedriver eller har bedrivit deponiverksamhet och som gett upphov till föroreningen (verksamhetsutövaren) ansvarig. När det gäller deponier för hushållsavfall har kommunen oftast varit verksamhetsutövare. För andra deponier kan verksamhetsutövaren vara någon annan.

12.2 Sammanställning av gamla upplag för hushålls- och industriavfall

En kartering av äldre kommunala avfallsupplag utfördes 1984 inom Ydre kommun (Tabell 2). I sammanställningen har varje deponi bedömts i enlighet med Naturvårdsverkets rapport 3164. Bedömningsgrunderna för riskklassningen är med andra ord inte helt jämförbara med vad som anges i Naturvårdsverkets metodik, MIFO (4918).

Riskgrupp 1: Mycket stor risk, mätningar, undersökningar samt åtgärder behövs.

Riskgrupp 2: Stor risk, mätningar och undersökningar bör utföras för senare ställningstagande

Riskgrupp 3: Måttlig risk, begränsade åtgärder behövs

Riskgrupp 4: Liten risk, inga åtgärder behövs

Vid karteringen dokumenterades 9 avslutade avfallsupplag med kommunalt ansvar, varav 6 bedömdes utgöra en liten risk och 3 deponier, Mosshultsdeponin, Forsnäs byggnadsplattor och Forsnäs sågverks AB bedömdes utgöra måttlig risk. Mosshultsdeponin har därefter ytterligare undersökts av Miljö- och hälsoskydds nämnden. Deponiernas placering framgår av kartbild i bilaga A9.

Under år 2000 gjordes en sammanställning av provtagningar och undersökningar som är utförda vid Mosshultsdeponin. I sammanställningen konstateras inte några alarmerande höga halter av de undersökta ämnena. I utredningen förs dock ett resonemang att orsakerna till de låga halterna skulle kunna vara att deponin vid provtagningarna befunnit sig i början av den anaeroba fasen då en höjning av pH sker och därmed en minskad löslighet för tungmetaller.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

A. Avfallsplan

Tabell 2. Avslutade avfallsupplag och bedömd riskgrupp (Naturvårdsverkets rapport 3164) i Ydre kommun enligt kartering 1984.

Nr	Tippsnamn	Fastighetsbe- teckning	Deponerat avfall	Från	Till	Förbränning	Risk- grupp
1	Gamla tippen, Österbymo	Österby 12:1	Hushållsavfall	Ingen uppgift	1946	Öppen för- bränning	4
2	Forsnäs bygg- nadsplattor	Bulsjö 3:54	Industriavfall, spill från tillverk- ning av träulls- plattor	1947	Ingen uppgift	Öppen för- bränning 1947 - 1972	3
3	Mosshultstippen	Bulsjö 3:54	Hushållsavfall, industriavfall	1947	>1984	Ingen uppgift	3
4	Asbytippen	Asby Norrgård 2:73	Hushållsavfall	1950	1972	Öppen för- bränning	4
5	Norra Vi-tippen	Norra Vi 1:1	Hushållsavfall	1950	1972	Öppen för- bränning	4
6	Svinhults tipp	Skuru 1:1	Hushållsavfall	1950	1970	Öppen för- bränning	4
7	Forsnäs Såg- verks AB	Kammarp 1:19	Industriav- fall/barktipp	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift	3
8	Forsnäs soptipp	Ingen uppgift	Hushållsavfall	Ingen uppgift	Före 1970	Ingen uppgift	4
9	Rydsnäs soptipp	Rydsnäs 1:1	Hushållsavfall		1960-tal (slut)	Ingen uppgift	4

BAKOMLIGGANDE LAGSTIFTNING

Miljöbalken

Enligt miljöbalken (SFS 1998:808) är alla kommuner i Sverige skyldiga att ha en renhållningsordning, bestående av en avfallsplan och föreskrifter. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfallshanteringen i kommunen samt de åtgärder kommunen vidtar och planerar att vidta för att minska mängden avfall och avfallets farlighet. Renhållningsordningen, skall antas av kommunfullmäktige. När ett förslag till renhållningsordning är upprättad, ska kommunen samråda med myndigheter och andra parter som kan ha ett intresse i saken. Innan renhållningsordningen antas, ska den också ställas ut till granskning under minst fyra veckor. Utställningen ska kungöras i ortstidningen. Synpunkter som framkommit under samråd och vid utställning ska beaktas inför fastställande.

Bestämmelser om renhållningsordning finns i 15 kap. miljöbalken.

Bestämmelser om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program finns i 6 kap. miljöbalken.

NFS 2006:6

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:6) och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning anger vad en kommunal avfallsplan ska omfatta. Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av de förhållanden i kommunen som påverkar avfallets mängd och sammansättning. För hushållsavfall som kommunen ansvarar för ska beskrivningen ange var avfallet uppkommer och hur mycket, hur det samlas in och behandlas eller återvinns. För avfall som kommunen inte ansvarar för ska beskrivningen vara mer översiktlig. Vidare ska planen innehålla uppgifter om tillståndspliktiga anläggningar för avfall och nedlagda avfallsupplag. I planen ska mål tas fram som är kopplade till nationella och regionala mål inom avfallsområdet. Det ska framgå hur målen ska följas upp och mätas samt vilka åtgärder som kommunen tänker vidta för att uppnå målen. I bilaga 1 till förordningen anges vilka uppgifter som ska sammanställas och skickas till länsstyrelsen.

Avfallsdirektivet, direktiv 2008/98/EG

Som medlemsstat i EU gäller EU:s politik på avfallsområdet. Ramdirektivet för avfall anger ramarna för EU:s avfallspolitik och hur avfallshanteringen ska bedrivas.

I avfallsdirektivet har EU:s medlemsstater enats om en hierarki för hur avfall ska tas om hand på ett sätt som orsakar så lite påverkan som möjligt på miljön. Hierarkin innebär att avfallets uppkomst i första hand ska förebyggas och att det avfall som trots det uppkommer ska vara så ofarligt som möjligt. Avfall som ändå uppkommit ska i första hand återanvändas, i andra hand materialåtervinnas eller utnyttjas för energiproduktion i så hög grad som möjligt. Materialåtervinning ska i första hand prioriteras framför energiutvinning när detta är miljömässigt motiverat. Deponering är sista valet när varken återvinning av material eller utvinning av energi är möjlig. Avfallshierarkin ska gälla som prioriteringsordning för lagstiftning och andra styrmedel, vilket också understryks i den nationella avfallsplanen (Naturvårdsverket, 2012).

Avfallsutredningen, direktiv 2011:66

År 2011 tillsatte regeringen en särskild avfallsutredare för att bl.a. utvärdera det s.k. producentansvaret. Betänkandet, ”Mot det hållbara samhället – en resurseffektiv avfallshantering”, lämnades in i augusti 2013. Huvudförslaget gick ut på att flytta ansvaret för insamlingen av förpackningar och returpapper till kommunerna medan själva återvinningen fortsatt ska skötas av producenterna. Remissvaren visade på oenighet bland olika aktörer.

Eftersom Sverige efter valet 2014 fick en ny regering, är frågan ännu inte uppklarad.

Avfallsförordningen

Avfallsförordningen (SFS 2011:927) anger att kommunen får meddela föreskrifter om hur utrymmen och behållare för avfall ska vara beskaffade, förutsättningar för förvaring och transport av vissa avfall, samt att verksamhetsutövare ska lämna uppgifter om mängd och typ av avfall.

I avfallsplanen anges att kommunen ska skicka en kopia av sin avfallsplan till länsstyrelsen, samt att uppgifterna i avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. När avfallsplanen ändras ska kommunen genast underrätta länsstyrelsen om ändringen.

Förordningen (2014:1073) om producentansvar för förpackningar

Bestämmelser om att avfallsplanen ska innehålla ett särskilt avsnitt om förpackningsavfall finns i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar

Bestämmelser om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program finns i 6 kap. miljöbalken och i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar.

LÄNSSTYRELSENS SAMMANSTÄLLNING

Administrativa uppgifter

Kommun: Ydre kommun

År: 2016 - 2025

Datum när planen antogs: 2015-06-22

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

Kommunens befolkning och struktur 2012

Befolkning totalt (st): 3 650

Antal hushåll i småhus (st): 1 800 st

Antal hushåll i flerbostadshus (st): Ett fåtal i Österbymo samhälle

Antal hushåll i fritidshus (st): 1 200

Avfall som kommunen ansvarar för

Insamlad mängd brännbart avfall 2012 (ton): 1344

Insamlad mängd matavfall till biologisk behandling 2012 (ton): 0

Insamlad mängd farligt avfall 2012 (ton): 40 (inklusive verksamhetsavfall)

Tabell 1. Avfall till förbränning, 2007 – 2012.

År	Mängd avfall till förbränning (ton)
2007	1 237
2008	1 429
2009	1 205
2010	1 321
2011	1 427
2012	1 344

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Tabell 2. Typkategorier hushållsavfall, insamlade mängder 2012.

Typ av avfall	Var avfallet uppkommer	Insamlingssystem	Insamlad mängd 2012	Insamlad mängd/ invånare 2012	Typ av behandling
Kärl- och säckavfall, grovavfall från hushåll och verksamheter	Hushåll och verksamheter	Hämtas av upphandlad entreprenör i sopbil	1 344 ton	368 ton	Energiåtervinning Eksjö.
Matavfall	Hushåll och verksamheter	Ingen separat insamling, säck- och kärlavfall.	-	-	Viss hemkompostering förekommer.
Latrinavfall	-	Ingen latrinhämtning förekommer	-	-	-
Slam	Hushåll och verksamheter	Trekammarbrunnar hämtas med slamsugningsbil	4 500 m ³ *	1,23 m ³	Spridning på åkermark.
Farligt avfall*	Hushåll och verksamheter	Insamling på ÅVC i Österbymo	16 ton**	4,4 kg	Beroende på typ av avfall, oftast destruktion eller återvinning (SAKAB, Elkretsen, mm).
Småbatterier	Hushåll och verksamheter	Insamling på ÅVC i Österbymo	0	0	Destruktion

* Varav hälften kommer från trekammarbrunnar, och hälften från kommunalt anslutna fastigheter. Avvattnad volym.

** Exklusive 24 ton tryckimpregnerat trä från verksamheter.

Tabell 3. Insamlade mängder (ton/år) vid sorteringsstationen i Österbymo 2006 - 2012

Avfalls slag	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Träavfall	1 700	1 527	910	1 087	1 331	550	625
Metallskrot	1 200	465	330	280	320	350	371
Papper	165	145	135	140	90	60	48
Wellpapp	47	47	45	50	45	38	34
Glas	92	77	76	84	63	86	85
Brännbart från grovavfall och industriavfall	190	190	225	20	20	20	100
Utsorterad deponirest	140	50	50	45	44	45	42
Utsorterat komposterbart	150	150	120	90	110	95	85

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Tabell 4. Insamlade mängder farligt avfall (kg) vid sorteringsstationen i Österbymo 2006 - 2012

Avfallsslag	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bilbatterier	10 500	9 000	6 000	6 000	9 000	9 000	8 500
Småbatterier	1 103	809	1 264	1 189	11	0	0
Oljehaltig adsorbent	0	0	0	0	0	0	1 124
Acetylen tuber	0	0	0	0	0	3	0
Gasolflaskor	7	24	21	0	0	0	0
Spillolja	6 300	4 000	6 000	5 000	9 649	5 000	4 300
Oljeemulsion, fat	500	500	0	1 000	2 307	0	0
Impregnerat trä okrossat	0	0	0	0	0	12 600	24 140
Färg, lim, mm	7 195	2 857	3 624	2 479	874	1 095	2 049
Småkemikalier	72	24	263	45	11	33	46
Kvicksilverinstrument	5	1	4	3	2	2	11
Väteperoxid	7	1	8	0	0	2	0
Oljefilter	422	100	320	725	159	223	227
Smittförande	21	10	26	20	12	21	37
Bekämpningsmedel	124	147	21	22	16	26	13
Alk rengöringsmedel	48	5	9	18	0	11	0
Sura rengöringsmedel	0	0	0	0	0	0	13
Lösningsmedel	431	156	207	25	1	0	0
Asbest	3 000	1 000	500	2 585	1 000	0	0
Fotokemikalier	15	0	1	6		0	0
Brandsläckare	13	0	0	0	0	0	0
Färgspill	349	0	0	0	0	0	0
Specialavfall förbrukning	124	83	0	0	0	0	0
Summa	30 236	18 717	18 268	19 117	23 042	28 016	40 460

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Tabell 5. Deponerade mängder (ton) 2006 - 2012

Avfallsslag	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Grovavfall från ÅVC	63	50	50	45	44	45	42
Byggavfall	0	0	0	0	0	0	40
Ej branschspecifikt industriavfall	78	170	222	240	211	211	0
Asbest	3	1	0,5	0	1	0	0
Branschspecifikt industriavfall	0	0	0	0		0	195
Jord- och schaktmassor	0	0	3 400	0	0	0	0
Summa	144	220	3 673	285	256	256	277

Avfall som omfattas av producentansvar

Insamlad mängd förpackningar av glas 2012 (kg/invånare): 23,5

Insamlad mängd förpackningar av papp/kartong 2012 (kg/invånare): 6,3

Insamlad mängd förpackningar av metall 2012 (kg/invånare): 1,6

Insamlad mängd förpackningar av plast 2012 (kg/invånare): 4,2

Insamlad mängd returpapper 2012 (kg/invånare): 11,9

Insamlad mängd diverse elektronik 2012 (kg/invånare): 5,2

Insamlad mängd kylskåp/frys 2012 (kg/invånare): 4,6

Insamlad mängd vitvaror 2012 (kg/invånare): 1,5

Insamlad mängd småbatterier 2012 (kg/invånare)0,03:

Insamlad mängd lysrör 2012 (kg/invånare): 0,3

Insamlad mängd glödlampor 2012 (kg/invånare): 0,08

Tabell 6. Producentansvarsavfall förpackningar och returpapper (kg/invånare) 2006 - 2012

Avfallsslag	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Glas	24,6	20,2	20,7	31,3	16,9	37,4	23,5
Kartong	4,9	5,0	4,5	5,7	6,0	6,2	6,3
Metall	4,5	2,5	5,9	0,7	1,0	1,0	1,6
Plast	4,5	3,6	9,5	2,5	4,8	4,2	4,2
Tidningspapper	40,5	32,9	30,9	25,5	22,5	12,6	11,9

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Tabell 7. Insamlad mängd elavfall (kg/invånare) 2012 jämfört med nationella insamlingsnivåer samma år.

Avfallslag	Totalt	Diverse elektronik	Kylskåp/frys	Vitvaror	Småbatterier	Lysrör	Glödlampor
Genomsnitt Sverige	15,5	15,4	2,6	3,3	0,4	0,2	0,04
Ydre kommun	11,7	5,2	4,6	1,5	0,03	0,3	0,08

Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Tabell 8. Tillståndspliktiga behandlingsanläggningar i Ydre kommun

Anläggning	SNI kod	Typ av avfall som hanteras	Metod för återvinning/bortskaffande	Tillståndsgiven mängd (ton/år)	Totalt mottagen mängd (ton 2012)
Berghagsdeponin	90.310	Icke brännbart, icke återvinningsbart hushålls- och industriavfall, utsorterad deponirest från återvinningscentral i Österbymo.	Deponering	10 000	277
ÅVC i Österbymo	90.50	Icke farligt och farligt avfall från hushåll och verksamheter.	Mottagning, sortering, mellanlagring, omlastning och flisning.	30	40
Omlastningsstation		Säck- och kärlavfall från hushåll,	Mottagning, tillfällig lagring och omlastning av hushållsavfall		1 500

Lokala mål som utgår ifrån nationella miljö kvalitetsmål

Detaljerat mål 1:1

År 2025 har mängden hushållsavfall till förbränning minskat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: Brännbart avfall lastas om på en yta vid kommunens reningsverk och transporteras sedan till Eksjö Energi AB för förbränning. Av den mängd som tas emot i Eksjö utgör säck- och kärlavfall den största delen, men även brännbart grovavfall från hushållen finns med, samt brännbart avfall från verksamheter, såsom bygg- och rivningsavfall. Då ingen separat invägning görs av de olika avfallsströmmarna, kommer det detaljerade målet att följas upp genom att mäta hela den mängd avfall som går till förbränning, fördelat på det aktuella årets invånarantal i kommunen. Ingen hänsyn tas till det ökade invånarantalet under sommaren.

Utfall 2012: 368 kg/invånare

Detaljerat mål 2:1

År 2025 har mängden insamlade förpackningar ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal för respektive materialslag: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: En viss mängd förpackningsmaterial samlas in på sorteringsanläggningen i Österbymo. I uppföljningen av miljömålet används endast de insamlingsgrader som erhålls via Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI). Bedömningen är att konsumtion av tidningar kommer att minska då fler väljer att söka information och nyheter på internet. Att ha som mål att öka insamling av tidningar/invånare har därför inte bedömts relevant.

Utfall 2012:	Förpackningar av glas:	23,5 kg/invånare
	Förpackningar av metall:	1,6 kg/invånare
	Förpackningar av papper:	6,3 kg/invånare
	Förpackningar av plast:	4,2 kg/invånare

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Detaljerat mål 2:2

År 2025 har mängden trädgårdsavfall till kompostering ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.

Kommentar till nyckeltal: Nyckeltalet är beräknat på det material som samlats in på sorteringsstationen i Österbymo. Om insamling av trädgårdsavfall samlas in på andra sätt när målet ska utvärderas, exempelvis genom kampanjvis insamling i villaområden, ska även detta material räknas med i nyckeltalet.

Utfall 2012: 23,3 kg/invånare

Detaljerat mål 2:3

År 2025 har andelen avfallsabonnenter som har anmält hemkompostering ökat jämfört med år 2012.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: %.

Kommentar till nyckeltal: Antal anmälningar om hemkompostering fördelat på antal abonnenter, både fritidshushåll och permanentushåll. Av de hushåll som anmält hemkompostering har vissa fått beslut om färre hämtningar eller mindre kärl. Ingen skillnad görs vid uträkning av nyckeltal.

Utfall 2012: 2 %

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Detaljerat mål 2:4

År 2025 har mängden småbatterier och diverse elektronik som samlas in ökat jämfört med år 2012, och mängden glödlampor har inte minskat.

Uppföljning:	Uppföljning av målet sker med ett nyckeltal: kg/invånare.
Kommentar till nyckeltal:	Val av avfallsslag har utgått från jämförelser med nationella insamlingsnivåer. Nyckeltalet erhålls från data som tillhandahålls av Elkretsen AB.
Utfall 2012:	Småbatterier: 0,03 kg/invånare Diverse elektronik: 5,2 kg/invånare Glödlampor: 0,08 kg/invånare

Detaljerat mål 3:1

År 2025 är samtliga 5 deletapper av Berghagsdeponin sluttäckta. År 2018 är 3 deletapper sluttäckta.

Uppföljning:	Uppföljning av målet sker genom avstämning mot tidplanen i deponerings- och sluttäckningsplanen.
Avstämning 2013:	En avslutningsplan är framtagen men inte inlämnad till länsstyrelsen.

Detaljerat mål 3:2

År 2016 ska en lakvattenfördröjning/lakvattenreningsanläggning ha färdigställts för lakvatten från Berghagsdeponin.

Uppföljning:	Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.
Avstämning 2012:	En anmälan håller på att tas fram, och ska lämnas till länsstyrelsen under 2014.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A2. Länsstyrelsens sammanställning

Detaljerat mål 3:3

Senast år 2016 ska en förnyad undersökning ha genomförts på Mosshultsdeponin. Undersökningen ska klarlägga föroreningsituationen samt omfatta en förenklad riskbedömning och förslag på eventuella riskreducerande åtgärder. Senast 2016 ska också en ny bedömning ha gjorts avseende behov av utredning vid övriga avslutade avfallsupplag.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.

Avstämning 2014: I renhållningsordning för perioden 2006 – 2010 framgår att kommunen inom en snar framtid avser följa upp undersökningarna vid Mosshultsdeponin med förnyade provtagningar. Vid tillfället för upprättandet av denna avfallsplan är ingen förnyad undersökning genomförd.

Detaljerat mål 3:4

Senast 2018 ska beslut ha tagits om att genomföra nödvändiga åtgärder på Mosshultsdeponin.

Uppföljning: Uppföljning av målet sker genom att kontrollera att så gjorts.

MILJÖBEDÖMNING

Inledning

Planer vars genomförande antas medföra en betydande miljöpåverkan ska miljöbedömas. En miljöbedömning genomförs i syfte att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Genomförandet av en avfallsplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan i en kommun där en eller flera tillståndspliktiga avfallsanläggningar drivs.

Denna redovisning utgör en miljöbedömning av avfallsplanen för Ydre kommun för perioden 2016 – 2025.

Syfte och mål

Syftet med Ydre kommuns avfallsplan är

- att ge en samlad bild av den nuvarande avfallshanteringen, samt
- att ange mål och strategier för att minska avfallet och dess farlighet, öka resurshushållningen samt minska omgivningspåverkan från deponerat avfall.

Målet med Ydre avfallsplan är att den ska bidra till att nationella och regionala miljö kvalitetsmål uppnås.

Metodik

Samråd avseende avfallsplan (inklusive miljöbedömning) och lokala föreskrifter har skett med Länsstyrelsen, kommunens tillsynsmyndighet, förpacknings- och tidningsinsamlingen, entreprenör för avfallshämtning (Ydre Åkeri AB) samt med allmänhet. Ett öppet möte hölls 2015-03-25 på Ydre Världshus i Österbymo. På mötet gavs information om innehållet i förslaget till ny renhållningsordning. Information har också hållits i kommunstyrelsen vid två tillfällen. Den 2015-03-02 godkändes förslaget för samråd och 2015-04-10 beslutades att godkänna förslaget för utställning.

Allmänheten har haft möjlighet att granska förslaget till renhållningsordning i samband med utställning på Ydre kommuns bibliotek (6 maj – 3 juni, 2015). Förslaget har också funnits tillgängligt på kommunkontoret i Österbymo och på kommunens hemsida. Kungörelse om utställning av förslaget infördes i Tranås tidning och Smålandstidningen den 6 maj. Information om utställning har också funnits på Ydre kommuns hemsida.

Synpunkter som inkommit vid samråd och granskning har beaktats genom revideringar efter avslutad samrådsperiod och efter utställning. Godkännande av miljöbedömning har skett i samband med antagande av renhållningsordningen vid sammanträde i kommunfullmäktige (2015-06-22).

Avfallsplanens påverkan på miljön redovisas genom en översiktlig miljöbedömning av de effekter som målen medför. Miljöbedömningen genomförs genom en beskrivning av ett nollalternativ, det vill säga effekter av att inte genomföra åtgärder föreslagna i avfallsplanen. Vidare görs en bedömning av hur målen för Ydre kommun kan bidra till att nationella och regionala miljömål nås.

Sammanfattning av planens innehåll

Ambitionen med den nya avfallsplanen är att öka fokus inom tre områden; avfallsmängder, resursutnyttjande och omgivningspåverkan från deponerat avfall. Dessa tre områden benämns fokusområden. Inom respektive fokusområde har detaljerade mål tagits fram och en beskrivning görs av hur respektive mål ska mätas och följas upp. Avfallsplanen innehåller också åtgärder för att uppnå målen inom uppsatt tid.

Lokala mål för Ydre kommun

Fokusområde 1 – Minskade avfallsmängder

1.1 År 2025 har mängden hushållsavfall till förbränning minskat jämfört med år 2012.

Fokusområde 2 – Avfall är en resurs

2.1 År 2025 har mängden insamlade förpackningar ökat jämfört med år 2012.

2.2 År 2025 har mängden trädgårdsavfall till kompostering ökat jämfört med år 2012.

2.3 År 2025 har andelen avfallsabonnenter som har anmält hemkompostering ökat jämfört med år 2012.

2.4 År 2025 har mängden småbatterier och diverse elektronik som samlas in ökat jämfört med år 2012, och mängden glödlampor har inte minskat.

Fokusområde 3 – Omgivningspåverkan från deponerat avfall har minskat

3.1 År 2025 är samtliga 5 deletapper av Berghagsdeponin sluttäckta. År 2018 är 3 deletapper sluttäckta.

3.2 År 2016 ska en lakvattenfördröjning/lakvattenreningsanläggning ha färdigställts för lakvatten från Berghagsdeponin.

3.3 Senast år 2016 ska en förnyad undersökning ha genomförts på Mosshultsdeponin. Undersökningen ska klarlägga föroreningsituationen samt omfatta en förenklad riskbedömning och förslag på eventuella riskreducerande åtgärder. Senast 2016 ska också en ny bedömning ha gjorts avseende behov av utredning vid övriga avslutade avfallsupplag.

3.4 Senast 2018 ska beslut ha tagits om att genomföra nödvändiga åtgärder på Mosshultsdeponin.

Åtgärder

För att nå framtagna mål i denna avfallsplan föreslås följande åtgärder:

1. En sorteringsguide ska tas fram och skickas ut till samtliga hushåll i kommunen under 2016.
2. Möjligheten att ha en avdelning för insamling av återbruk på sorteringsstationen ska undersökas senast 2016. Fokus ska vara på bygg- och rivningsavfall, men även andra typer av avfall bör samlas in, exempelvis möbler, cyklar, mm.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025

Bilaga A3. Miljöbedömning

3. Insamling ska ske av glödlampor och småbatterier på utvalda ställen i kommunen senast 2016.
4. Fastighetsnära insamling av returpapper och förpackningar ska senast 2018 erbjudas på utvalda ställen i kommunen, och efter önskemål från fastighetsägare.
5. Etablering ska senast 2018 ske av en ny sorteringsstation.
6. Beslut ska tas senast 2018 om utökade öppettider på sorteringsstationen.
7. Kampanjvis hämtning av trädgårdsavfall ska erbjudas i bostadsområden senast 2016.
8. Förbättrad insamling ska erbjudas av trädgårdsavfall på sorteringsstationen i Österbymo senast 2018.
9. Kompostering ska senast 2018 ske av slam och trädgårdsavfall inför sluttäckning av Berghagsdeponin.
10. Renhållningstaxan ska senast 2016 differentieras för att stimulera till ökad hemkompostering. Taxan ska även omfatta viss fastighetsnära insamling av förpackningar, returpapper och trädgårdsavfall.

Nollalternativ – miljöpåverkan om planen inte genomförs

Mål och åtgärder i denna avfallsplan innebär en ökad servicegrad i insamlingssystemet, vilket av erfarenhet har en direkt koppling till kundnöjdhet och insamlingsnivåer på olika avfallsfraktioner. Om avfallsplanen inte genomförs kommer det bland annat att innebära följande:

- Möjligheten att få information om hur olika avfallslag ska sorteras blir mindre än om åtgärderna i planen genomförs. Allmänheten får istället söka information på internet eller genom att ringa till kommunens växel.
- Avfall för återanvändning kommer inte kunna lämnas vid sorteringsstationen, vilket kan innebära att en del av detta avfall istället hamnar i container för brännbart.
- Insamling av trädgårdsavfall, glödlampor och batterier kommer endast att erbjudas på ett ställe i kommunen, vid sorteringsstationen i Österbymo.
- Insamling av förpackningar och returpapper begränsas till kommunens återvinningsstationer.
- Den befintliga sorteringsstationen kommer att drivas vidare och inga ändringar kommer att göras av dess öppettider.

Avfallet i kommunen, kommer att i mindre grad utnyttjas som en resurs om planen inte genomförs, vilket också kan få negativa effekter på kommunens ekonomi:

- Ingen kompostering kommer att ske av trädgårdsavfall och slam. Slammet måste därför behandlas på annat sätt, och det finns en risk att material till sluttäckningens växtetableringsskikt behöver köpas in från annat håll.
- Taxan kommer inte att differentieras, och det kommer även fortsättningsvis vara svårt att använda den som styrmedel för att uppnå en ökad utsortering av matavfall. Matavfallet kommer till stor del att hamna i den vanliga soppåsen tillsammans med tidningar och förpackningar, vilket innebär högre förbränningskostnader.

Slutligen kommer den negativa effekten av deponerat avfall att bli mindre än om planen inte genomförs.

Koppling till Avfallshierarkin

Föreslagna mål och åtgärder i denna avfallsplan har en tydlig koppling till avfallshierarkin. Mängden hushållsavfall till förbränning ska minska. Detta ska ske genom att öka insamlingsnivåerna för återvinningsbart producentansvarsmaterial, öka hemkompostering av matavfall, öka separat insamling och kompostering av trädgårdsavfall. Insamlingen ska öka av batterier och småelektronik, vilket kommer att leda till att avfallsets farlighet minskar. Föreslagna åtgärder kommer att förflytta avfallshanteringen uppåt i avfallshierarkin. Möjligheten till insamling av återanvändningsbara produkter är ett effektivt sätt att förebygga uppkomsten av avfall. En ny ÅVC kommer att möjliggöra en bättre sortering av avfallet, vilket ger renare strömmar och ökar därmed förutsättningen för återanvändning och materialåtervinning framför energiåtervinning.

Koppling till Nationella miljökvalitetsmål

För avfallsområdet har två nationella etappmål antagits, som avser dels materialutnyttjande av bygg- och rivningsavfall, dels biologisk behandling av matavfall.

Preciseringar av miljökvalitetsmålet ”God bebyggd miljö” som berör avfall och avfallshantering tar sikte på en långsiktigt hållbar utveckling av samhället, fungerande infrastruktur som möjliggör en effektiv avfallshantering, konsumentens upplevelse av system för avfallsinsamling, förebyggande av avfall samt resurseffektiv återvinning.

Bygg- och rivningsavfall

Bygg- och rivningsavfall kan uppkomma både från hushåll och från verksamheter. I Ydre kommun hanteras det brännbara avfallet i samma system, oavsett om det är hushållsavfall eller verksamhetsavfall. Säck- och kärlosopor blandas med grovavfall från både verksamheter och hushåll och transporteras till Eksjö Energi AB där det vägs in. Detta gör det omöjligt att följa upp bygg- och rivningsavfall till förbränning separat.

Avfall till deponi består huvudsakligen av bygg- och rivningsavfall (kakel, klinker, tegel, isolering, mm). Nivån har under många år legat stabilt i kommunen. Avfallsmängderna till deponi är små, bland annat på grund av de styrmedel som införts under de senaste 10 åren, såsom deponiskatt och förbud mot deponering av brännbart och organiskt avfall. Högt ställda krav på utformning av deponier har också gjort deponering till ett dyrt alternativ för många verksamhetsutövare, vilket manat fram olika typer av återvinningsmetoder.

Mål för att minska mängden bygg- och rivningsavfall är sammanfattningsvis svåra att följa upp och påverka. Istället har kommunen valt att i en av åtgärderna undersöka möjligheten att ha en särskild avdelning på sorteringsstationen där allmänheten kan lämna in byggnadsmaterial för återanvändning, såsom diskbänkar, dörrar, fönster, handfat, mm.

Biologisk behandling av matavfall

Ydre kommun består till stor del av glest bebyggda områden, varför insamling av avfall generellt är svårare att göra kostnadseffektiv än i områden med tät bebyggelse. Fastighetsnära insamling av olika avfallsfraktioner är därmed inte ett tänkbart alternativ. Kommunen har istället valt att ytterligare motivera hushållen till hemkompostering genom att differentiera avfallstaxan vid anmälan av kompost samt öppna upp för möjligheten till avsteg från ordinarie hämtningsintervall vid omfattande sortering.

Ett samhälle i hållbar utveckling

En ekologisk-, ekonomisk- och socialt hållbar utveckling förutsätter en effektiv avfallshantering med fokus på kundens perspektiv. Om kunden är nöjd och upplever att ”det är lätt att göra rätt”, kommer insamlingsnivåerna att ligga på en högre nivå, än om avfallshanteringsystemet upplevs

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 - 2025 Bilaga A3. Miljöbedömning

som krångligt och besvärligt. För att förbättra för avfallslämnare i kommunen att lämna avfall, kommer sorteringsstationen i Österbymo att flyttas och moderniseras. Möjligheten till fastighetsnära insamling av tidningar, förpackningar och trädgårdsavfall på utvalda ställen föreslås också som åtgärd.

Koppling till mål i Sveriges Avfallsplan

I Sveriges avfallsplan finns 14 mål, varav två utgör regeringens etappmål för att nå miljö kvalitetsmålen. Resterande mål är framtagna av Naturvårdsverket. Förslag på åtgärder anges för bland annat kommuner. Sveriges avfallsplan har en tydlig koppling till avfallshierarkin med fokus på förebyggande av avfall, minskad farlighet i avfall och ökad materialåtervinning. Flera av de åtgärder som föreslås för kommuner i Sveriges Avfallsplan, föreslås även i denna avfallsplan. Exempel är möjlighet till insamling av återanvändningsbara produkter, förbättrad möjlighet till insamling av småelektronik, m.m.

Koppling till regionala mål för Östergötlands län

I Östergötlands läns åtgärdsprogram för att nå regeringens miljö kvalitetsmål inom länet finns åtgärder som berör avfall. Det gäller framför allt ökade möjligheter till fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar samt ökad information, vilket också föreslås som åtgärder i denna avfallsplan.

Sammanfattning av avfallsplanens miljöpåverkan

Om denna avfallsplan genomförs innebär mål och åtgärder en positiv miljöpåverkan som ett resultat av ökad tillgänglighet och service i insamlingssystemet och därmed minskade avfallsmängder och högre utsortering av olika fraktioner, framför allt farligt avfall. Vidare innebär genomförandet av avfallsplanen mindre negativt omgivningspåverkan från deponerat avfall.

Anläggning av en ny sorteringsstation innebär förändrade trafikflöden. Utsläpp från ytor där avfall lagras kan ske, precis som vid den nuvarande anläggningen. Dagvatten och eventuellt processvatten, kommer att släppas ut och kan eventuellt behandlas lokalt. Bullernivån kan förändras lokalt, beroende på var sorteringsstationen lokaliseras. Den nya sorteringsstationen kommer troligtvis att tillståndsprövas. I samband med detta kommer en lokaliseringsutredning att genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning att upprättas. Eventuella förändringar i trafikflöden kan då också analyseras och risker förebyggas.

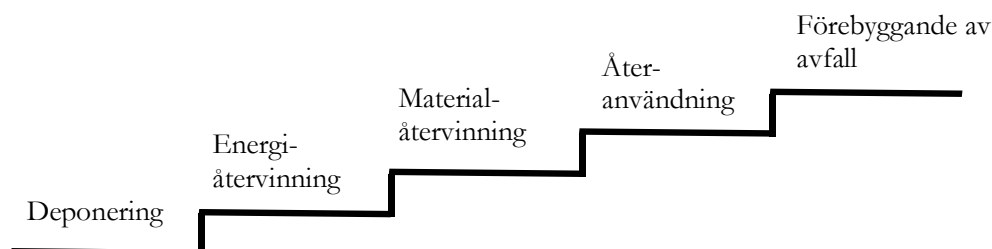
Kompostering av slam och trädgårdsavfall kan innebära negativa miljöeffekter med avseende på lukt, buller och utsläpp till vatten. Omfattningen är emellertid svår att uppskatta och beskriva i nuläget, men kommer att klarläggas i samband med prövning.

Sammanfattningsvis innebär mål och åtgärder i denna avfallsplan till övervägande del positiva miljöeffekter. Negativa miljöeffekter är uteslutande begränsade till den sorteringsanläggning som kommunen avser bygga, samt verksamheten med kompostering av slam. Samtliga identifierade negativa effekter kommer emellertid att belysas vid en kommande prövning av verksamheterna.

MÅL OCH STYRMEDEL

Avfallshierarkin

I det europeiska direktivet för avfall (2008/98/EG) definieras den s.k. avfallshierarkin. Denna utgör en vision för hur samhällets resurser ska hanteras från råvara till avfall och används som allmän vägledning för att styra utvecklingen. Avfallshierarkin, eller avfallstrappan som den ibland kallas, värderar olika behandlingsmetoder för avfall, sett ur ett resursmässigt och klimatanpassat perspektiv. Nollvisionen, att inget avfall uppstår, är än så länge enligt många bedömare orimligt att sträva efter. Alla trappsteg behövs, men vi måste arbeta uppåt i hierarkin för att en större mängd av det avfall som idag deponeras eller energiåtervinns, istället materialåtervinns, återanvänds eller helt enkelt aldrig uppstår.

Förebyggande av hushållsavfall sker på konsumentnivå. Genom val som görs vid det enskilda konsumtionstillfället, kan avfallsmängderna påverkas. Exempelvis kan refillprodukter vara att föredra framför paketerade produkter. Att köpa frukt och grönsaker på torget eller över disk innebär oftast färre förpackningar än om de köps i livsmedelsbutik. Att fylla julklappar med upplevelser istället för produkter är ett effektivt sätt att förebygga avfall, likaså att planera veckans måltider före inhandling och inte i butiken. För att hjälpa konsumenterna förebygga avfall, föreslås i denna avfallsplan framtagning av en sorteringsguide.

Återanvändning av textilier, porslin, möbler, cyklar, rivningsavfall, m.m. kan göras genom att ge bort till släktingar och vänner, eller lämna till hjälporganisationer eller liknande. I denna avfallsplan föreslås dessutom möjligheten att lämna uttjänta produkter direkt på sorteringsstationen i Österbymo.

Avfall som inte kan återanvändas kan troligtvis materialåtervinnas. Förpackningar och tidningar lämnas i producenternas system, i någon av återvinningsstationerna i Österbymo, Hestra och Ramfall. Metallsrot kan lämnas på återvinningsstationen i Österbymo, likaså trädgårdsavfall. I denna avfallsplan föreslås utökade möjligheter till fastighetsnära insamling av vissa producentansvarsfraktioner, förbättrade öppettider på sorteringsstationen i Österbymo, samt utökade möjligheter till insamling av trädgårdsavfall, både på sorteringsstationen, men även

Avfall som inte kan samlas in för materialåtervinning, kan istället energiåtervinnas. Exempel på sådant avfall är uttjänta produkter av plast, trä och papper som inte utgör tidningar eller förpackningar, exempelvis diskborstar, blomkrukor, trasiga möbler, m.m.

Avfall som varken kan återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas kallas restavfall. Restavfall från Ydre kommun går till Berghagsdeponin för deponering. Exempel på sådant avfall är trasigt porslin, gamla toalettstolar, kakel, tegel, isolering, m.m. För att minska deponeringens negativa effekter på människors hälsa och miljön, föreslås i denna avfallsplan en tidplan för sluttäckningsåtgärder vid Berghagsdeponin, sam

Nationella mål

Det svenska miljömålssystemet har genomgått en omarbetning och omfattar idag ett generationsmål, fjorton etappmål och sexton miljö kvalitetsmål. De tidigare nationella delmålen har utgått ur miljömålssystemet.

Generationsmålet

"Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser."

Generationsmålet är ett inriktningsmål och beskriver stort den samhällsomställning som behöver ske inom en generation för att miljö kvalitetsmålen ska nås. Generationsmålet är därför vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. I målet framgår också att arbetet med att lösa de svenska miljöproblemen inte ska ske på bekostnad av exporterade miljö- och hälsoproblem.

Etappmål

Etappmålen är steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål. De visar vad Sverige kan göra och tydliggör var insatser bör sättas in. Etappmålen anger inte önskade tillstånd för miljön, de läggs fast i miljö kvalitetsmålen med preciseringar.

För avfallsområdet har två etappmål antagits:

"Insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020".

"Insatser ska vidtas så att senast år 2018 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara".

Miljö kvalitetsmål

Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Miljö kvalitetsmål 16, God bebyggd miljö, berör aspekter av avfallshanteringen. Den övergripande formuleringen av miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö lyder:

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas".

För att förtydliga miljö kvalitetsmålen innebär det tagits fram ett antal preciseringar som också används för att bedöma om målen uppfylls. Preciseringar som berör avfallshanteringen är:

"Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshandling och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs- och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet",

"användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används",

”avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras”.

Indikatorer

För att följa upp miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö används ett antal indikatorer som bygger på olika typer av mätningar eller insamling av data. De indikatorer som berör avfallshanteringen är följande:

- Insamlade mängder hushållsavfall
- Återvinning av glasförpackningar
- Återvinning av metallförpackningar
- Återvinning av pappersförpackningar
- Återvinning av plast

Mål i Sveriges Avfallsplan

I inledningen till Sveriges avfallsplan¹ skriver Naturvårdsverket att vi har anledning att vara stolta över den svenska avfallshanteringen. Men också att det även fortsättningsvis finns utmaningar när det gäller att minska avfallets mängd och farlighet, detta i en global värld med ökad konsumtion och ökad gränsöverskridande handel. Under dessa förutsättningar ska Sverige förbättra sina system för hållbar avfallshandling och skapa förutsättningar för en effektiv hushållning av resurser.

Naturvårdsverket har sammanställt 14 mål inom avfallssektorn. Två av målen utgörs av regeringens etappmål till miljö kvalitetsmålen, resterande mål är framtagna av Naturvårdsverket. Måläret är 2017. Åtgärder i planen anger vad en rad olika aktörer behöver göra för att målen ska uppnås. De riktar sig till både myndigheter och verksamhetsutövare, inklusive kommuner.

Mål

Vad kommunen kan göra

Byggnads- och Rivningsavfall

Senast år 2020 ska förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent.

Bedriva tillsyn över hanteringen av bygg- och rivningsavfall och skapa rutiner så att miljöförvaltningen informeras vid inventeringen och när rivningen påbörjas.

Avfall i anläggningsarbeten

Den miljö- och hälsomässigt säkra användningen av avfall och material i anläggningsarbeten ska öka.

Ställa krav på att åtgärdsalternativ som till exempel behandling och återvinning av förorenade massor ska utredas och övervägas i samband med efterbehandlingsprojekt.

¹ Från avfallshandling till resurshushållning, Sveriges avfallsplan 2012 – 2017. Rapport 6502, maj 20112, Naturvårdsverket.

Ta fram prövningsunderlag som visar total påverkan på människors hälsa och miljön till följd av användning av avfall i anläggningarbeten. Avfallets egenskaper, konstruktionens utformning och aktuell omgivning bör tydligt framgå. Avfallsproducenter som genererar likartat avfall kan ta fram information i samverkan.

Eftersträva massbalans vid projektering av anläggningar för att minska transporter och behovet av material från täkter och deponering/uppläggning av massor.

Återanvändning och förberedelse till återanvändning

Återanvändningen av hushållens avfall ska öka, bland annat genom att det ska bli enklare för hushållen att lämna material och produkter till återanvändning eller till förberedelse till återanvändning.

Arbeta för att produkter och avfall som hushåll vill lämna på återvinningscentraler styrs till återanvändning och förberedelser för återanvändning via privata aktörer, kommunernas återvinningscentraler/kretsloppsparkar eller andra system.

Upplys om miljövinster med återanvändning och ge förslag på aktörer som kan ta emot begagnade produkter som en del av informationen om avfallshanteringen till kommuninvånarna.

Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter och erbjuda dem platser för insamling inom kommunen. Det kan till exempel ske på återvinningscentralerna, men även på andra platser i kommunen.

Textilier

Återanvändningen av textilier och materialåtervinning av textilavfall ska öka.

Inrätta insamlingsbehållare eller andra insamlingssystem för textilier på alla återvinningscentraler i samverkan med andrahandsaktörer.

Tillåta andrahandsaktörer att placera ut insamlingsbehållare för textilinsamling på andra platser i kommunen, och se till att krav ställs på dessa aktörer för att säkerställa att en god/seriös aktör anlitas.

Informera hushållen om vad de ska göra med sitt textilavfall och miljövinsten med att återvinna textilier.

Mål och åtgärder för insamling av textilier bör behandlas i den kommunala avfallsplanen.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025

Bilaga A4. Mål och styrmedel

Materialåtervinning och insamling

Materialåtervinning av hushållens avfall ska öka och minst 90 procent av hushållen ska vara nöjda med insamlingen.

Se avfallshanteringen som en del av infrastrukturen. Avfallsplaneringen bör samordnas med annan samhällsplanering i kommunen såsom energiplanering och fysiskt planering. I planeringsprocessen behöver platser/mark avsättas för hantering av avfall.

Utveckla avfallsplaneringen genom att löpande följa upp och utvärdera planerna.

Utveckla arbetet med information/kommunikation till hushållen. Hushållen behöver löpande få information om varför, vad och ur de ska sortera. Sträva efter att följa avfallshierarkin, vilket bland annat bör leda till att öka återanvändning där så är möjligt och att prioritera materialåtervinning före energiåtervinning.

Elavfall och batterier

Insamling av elavfall till materialåtervinning ska öka, speciellt för smått elavfall.

Kommunerna bör, i samarbete med Naturvårdsverket, utöka sin tillsyn av producenter och aktörer som agerar på producenternas uppdrag.

Öka tillsynen av hur kylskåp tas omhand för att se till att de hanteras varsamt så att ozonnedbrytande ämnen inte läcker ut i miljön.

Nedskräpning

Nedskräpning ska minska i städer, naturområden och längs kuster.

Ta del av den information och vägledning som tas fram av Naturvårdsverket.

Identifiera och inventera problem relaterade till nedskräpning för att kunna utveckla en handlingsplan med fungerande åtgärder för att minska nedskräpning.

Genomföra aktiviteter mot nedskräpning tillsammans med andra aktörer inom kommunen. Det kan till exempel handla om fler papperskorgar, tätare tömning, skolprojekt, lokala informationskampanjer och skräpplockaktiviteter.

Följa upp effekten av de aktiviteter som görs, till exempel via skräpmätningar.

Utveckla samverkan mellan kommunens olika avdelningar.

Ha dialog och erfarenhetsutbyte med andra kommuner för att lära av goda exempel.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025

Bilaga A4. Mål och styrmedel

Minskat matavfall

Matavfallet ska minska

Öka invånarnas medvetenhet om och förståelse för matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin. Ett sätt är att arbeta med livsstilsprojekt som inkluderar matsvinn.

Utbilda och informera skolkök och storkök i kommunens verksamheter om vikten av att minska svinnet och hur de kan gå till väga.

Återvinning av växtnäring och energi från matavfall

Senast år 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas så att även energi tas tillvara.

Fler kommuner behöver införa och öka insamlingen av matavfall till rötning.

Bygga ut kapaciteten för rötning i de regioner där det finns brist på behandlingskapacitet.

Bilskrotning

Alla uttjänta fordon ska lämnas till auktoriserad bilskrotare och sanering och demontering av uttjänta fordon ska förbättras.

Informera invånarna om riskerna med att lämna sitt fordon till en icke auktoriserad bilskrot.

Följa upp att samtliga auktoriserade bilskrotare i kommunen lämnar in en återvinningsrapport varje år.

Öka tillsynen över bilskrotarnas demontering. Informera Länsstyrelsen i de fall man anser att auktorisationen bör återkallas.

Öka tillsynen och uppföljningen av illegala bilskrotar.

Då illegala bilskrotar upptäcks ska alltid åtalsanmälan göras.

Nedlagda deponier

Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska. Alla kommuner och länsstyrelser ska ha identifierat, inventerat och riskklassat alla nedlagda deponier.

Inventera och riskklassa alla nedlagda deponier i kommunen.

Utreda och riskbedöma de deponier där riskklassningen indikerar ”stor risk” eller ”mycket stor risk”.

Vidta åtgärder för att minska risken för exponering och spridning av farliga ämnen från de deponier som kommunen är ansvarig för.

Utreda vem som är ansvarig för deponin. Ställa krav på att åtgärder vidtas av den som är ansvarig för att minska risken för spridning av farliga ämnen, alternativt utreda möjligheten till statlig finansiering för efterbehandling om området är högt prioriterat och ansvar saknas.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025

Bilaga A4. Mål och styrmedel

Kontroll av utsläpp till luft från avfallsförbränning

Anläggningar som förbränner avfall ska ha kontinuerlig provtagning av utsläpp av dioxiner och furaner.

Bränder i avfallsupplag

Allt avfall ska lagras och kontrolleras på ett sådant sätt att bränder i avfallslager inte uppstår.

Illegal export av avfall till andra länder

Det ska inte förekomma några illegala transporter av avfall från Sverige.

Regionala mål

Länsstyrelserna och Skogsstyrelsen har ansvar för att regionalt prioritera, anpassa och konkretisera alla miljö kvalitetsmål. De har också ansvar för att regionalt följa upp och utvärdera miljö kvalitetsmålen. Samtliga länsstyrelser ska även ta fram särskilda åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen. Några län har också egna regionala miljö mål för att kunna sätta in regionala åtgärder och följa upp regionalt viktiga aspekter som inte täcks in av etappmål eller miljö kvalitetsmålen preciseringar.

Länsstyrelsen i Östergötlands län har under 2014 i samverkan med bland annat kommuner, företag och intresseorganisationer tagit fram ett samlat regionalt åtgärdsprogram. Programperioden sträcker sig fram till 2020 och består av fyra teman. Inom temat ”människan i miljön” ryms åtgärdsförslag som berör avfall. Åtgärdsprogrammet är tänkt att ge aktörer i Östergötlands län inspiration och stöd för prioriteringar av åtgärder till nytta för miljön. För varje tema beskrivs tillståndet i miljön och framtida utmaningar. Ett åtgärdsförslag har direkt koppling till avfall:

”Öka möjligheten till fastighetsnära källsortering. Informera hushåll och företag om källsortering samt vikten av att minska avfallsmängderna”.

Dessutom anges att förorenade områden i Östergötlands län som i riskklassningar erhållit riskklass 1 och 2 behöver undersökas och åtgärdas.

Producentansvar

År 2011 tillsatte regeringen en särskild avfallsutredare för att bl.a. utvärdera det s.k. producentansvaret. Betänkandet, ”Mot det hållbara samhället – en resurseffektiv avfallshantering”, lämnades in i augusti 2013. Huvudförslaget gick ut på att flytta ansvaret för insamlingen av förpackningar och returpapper till kommunerna medan själva återvinningen fortsatt ska skötas av producenterna. Remissvaren visade på oenighet bland olika aktörer, och en arbetsgrupp tillsattes av dåvarande miljöminister Lena Ek. Arbetsgruppens uppgift var att ta fram ett förslag till hur frågan skulle hanteras i framtiden.

I samband med riksdagsvalet 2014 övergick frågan till den nya regeringen. Stefan Löfven gjorde tydligt redan i regeringsförklaringen att man ville flytta insamlingsansvaret för allt hushållsavfall till kommunerna. Detta föreslogs också i den nya regeringens budgetförslag, vilket sedan inte

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A4. Mål och styrmedel

kunde röstas igenom i riksdagen den 3 december. Frågan om vem som kommer att få insamlingsansvaret för tidningar och förpackningar är därmed inte avgjord.

Bedömningen i Ydre kommun är att ett eventuellt ansvar för insamling av returpapper och förpackningar kan få positiva effekter då det blir lättare att påverka insamlingsnivåer och servicegrad.

NULÄGESBESKRIVNING

Ydre kommun är en liten kommun sett till befolkningmängd, och består till stor del av glesbygdsområden. Under sommarhalvåret ökar befolkningmängden påtagligt. Dessa faktorer utgör tillsammans en stor utmaningen i kommunens arbete med att skapa ett hållbart avfallshanteringssystem.

Fakta om kommunen

Ydre kommun ligger i södra delen av Östergötlands län, c:a 3 mil från både Eksjö och Tranås. Ydre är till invånarantalet Götalands minsta och har Sveriges minsta centralort, Österbymo. Övriga tätorter är Hestra, Asby och Rydsnäs. Befolkningsstätheten i kommunen är Götalands lägsta. Med en landyta på 675 km² och en befolkning på c:a 3 600 personer, bor det drygt 5 personer per km². Gränsen för kommunförbundets definition av glesbygdskommuner går vid 5 personer/km². Av kommuninvånarna bor ungefär hälften inom kommunens 4 tätorter och resterande del i småorter eller på landsbygden. Bedömningen är att folkmängden ökar med ungefär 3 000 personer under sommaren.

Antal hushåll totalt i kommunen är 3 000 stycken, varav 1 800 stycken i småhus, endast ett fåtal i flerbostadshus (ett mindre antal i Österbymo samhälle) och 1 200 stycken i fritidshus.

Figur 1. Översiktskarta, Ydre kommun.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A5. Nulägesbeskrivning

Ydre kommun har en relativt hög medelålder (46,1 år). Andelen invånare med en ålder över 65 år uppgick år 2013 till 26,9 %. Jämförelser kan göras med Sveriges yngsta och äldsta kommun, Knivsta och Överkalix (Tabell 1).

Tabell 1. Åldersfördelning i Sveriges yngsta och äldsta kommuner 2013, jämfört med Ydre kommun. Källa: www.scb.se.

	Ydre	Knivsta	Överkalix
Medelålder (år)	46,1	36,5	49,2
Andel över 65 år (%)	26,9	12,5	31,6

Verksamheter som dominerar i kommunen är bl.a. jordbruk, möbelindustri, tillverkningsindustri (exempelvis Ydreskåp AB och Ydregrinden AB) samt pelletstillverkning.

Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall

I Tabell 2 anges ett antal typkategorier hushållsavfall, samt den totalt insamlade mängden under 2012.

Tabell 2. Typkategorier hushållsavfall, insamlade mängder 2012.

Typ av avfall	Var avfallet uppkommer	Insamlingssystem	Insamlad mängd 2012	Insamlad mängd/ invånare 2012	Typ av behandling
Kärl- och säckavfall, grovavfall från hushåll och verksamheter	Hushåll och verksamheter	Hämtas av upphandlad entreprenör i sopbil	1 344 ton	368 kg	Energiåtervinning Eksjö.
Matavfall	Hushåll och verksamheter	Ingen separat insamling, säck- och kärlavfall.	-	-	Viss hemkompostering förekommer.
Latrinavfall	-	Ingen latrinhämtning förekommer	-	-	-
Slam	Hushåll och verksamheter	Trekammarbrunnar hämtas med slamsugningsbil	4 500 m ³ *	1,23 m ³	Spridning på åkermark.
Farligt avfall*	Hushåll och verksamheter	Insamling på ÅVC i Österbymo	16 ton**	4,4 kg	Beroende på typ av avfall, oftast destruktion eller återvinning (SAKAB, Elkretsen, mm).

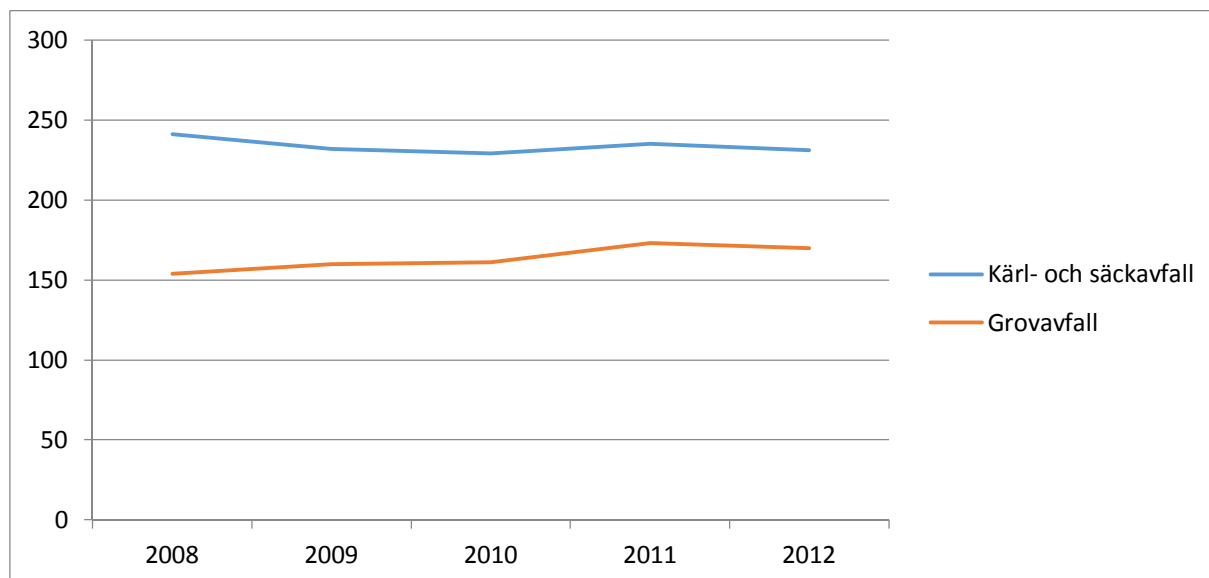
* Varav hälften kommer från trekammarbrunnar, och hälften från kommunalt anslutna fastigheter. Avvattnad volym. ** Exklusive 24 ton tryckimpregnerat trä från verksamheter.

I Ydre kommun samlades det in 368 kg brännbart avfall/invånare 2012. Detta avfall består, som tidigare nämnts, både av säck- och kärlavfall samt grovavfall från både hushåll och verksamheter. Siffran kan jämföras med figuren nedan som visar nationella insamlingsnivåer mellan 2008 och 2012. Värdet på den blå och den röda linjen ska därmed summeras vid jämförelse. För 2012 låg

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025

Bilaga A5. Nulägesbeskrivning

det nationella genomsnittet på drygt 400 ton/invånare. I den siffran ingår emellertid inget verksamhetsavfall. Ydre kommun ligger därmed lägre än det nationella snittet.

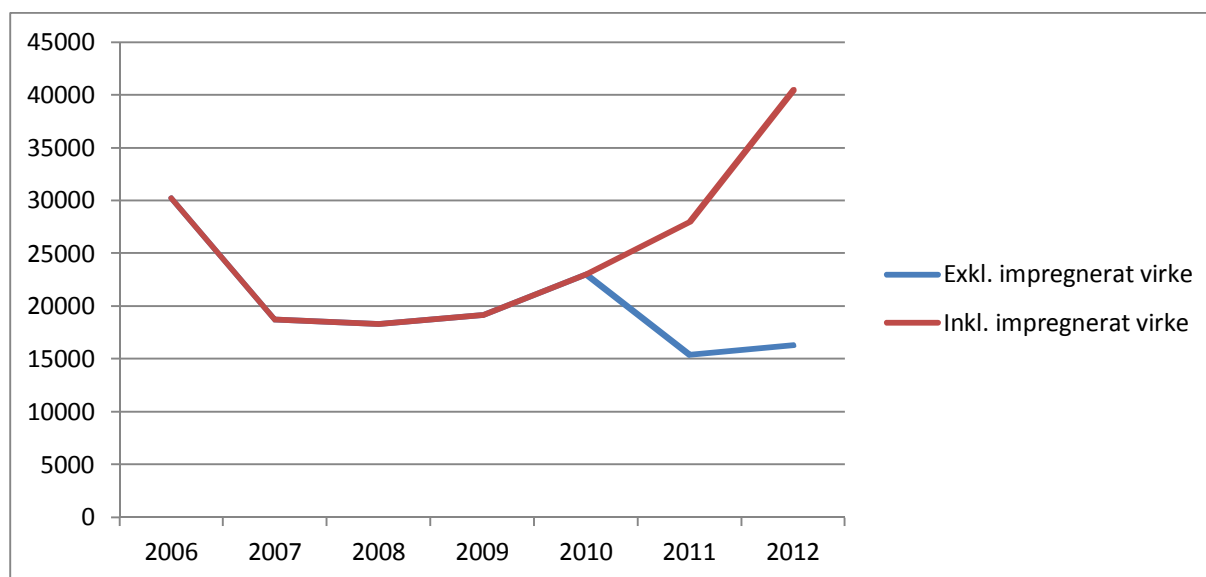
Figur 2. Insamlad mängd hushållsavfall i Sverige (kg/person, år). Källa: Avfall Sverige.

Som framgår av Tabell 3, har insamlingsnivåerna för brännbart avfall i Ydre kommun legat relativt jämnt sedan 2007.

Tabell 3. Avfall till förbränning, 2007 – 2012.

År	Mängd avfall till förbränning (ton)
2007	1 237
2008	1 429
2009	1 205
2010	1 321
2011	1 427
2012	1 344

Det farliga avfall som samlas in på sorteringsstationen i Österbymo, kommer både från hushåll och från verksamheter. Nivåerna har varierat något sedan 2007, men har totalt sett ökat, om man räknar med den stora mängden tryckimpregnerat virke som samlades in 2011 och 2012 (Figur 3).

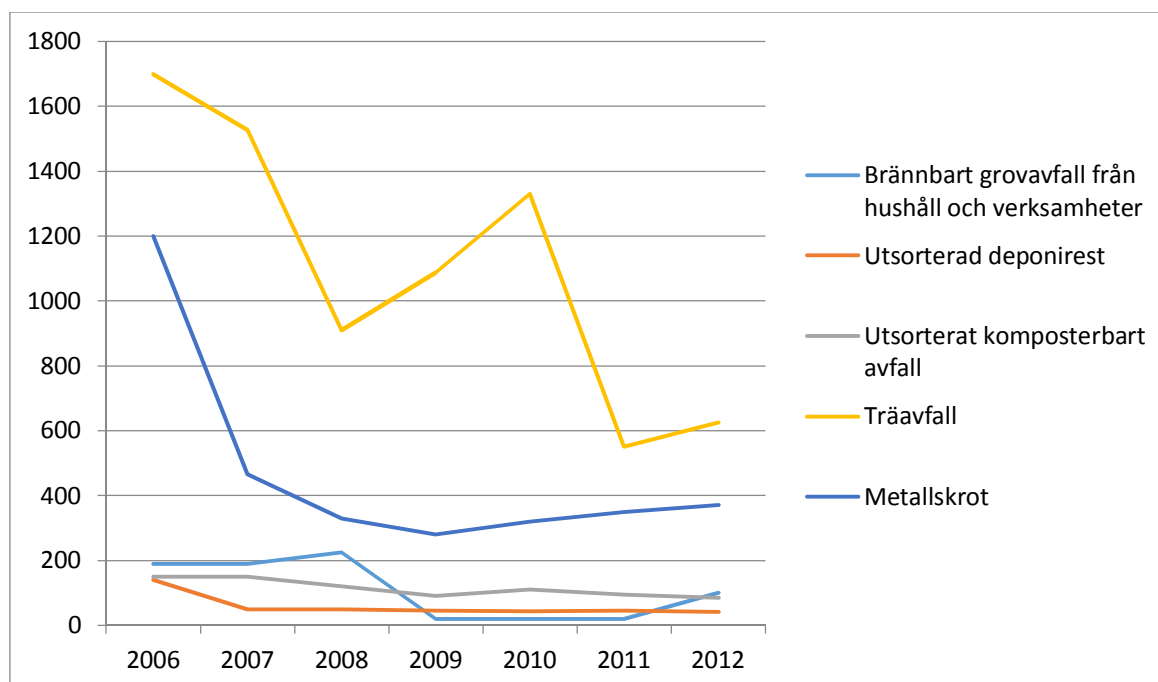

Figur 3. Insamlad mängd farligt avfall på sorteringsstationen i Österbymo (kg/år), 2006 – 2012.

Verksamhetsavfall

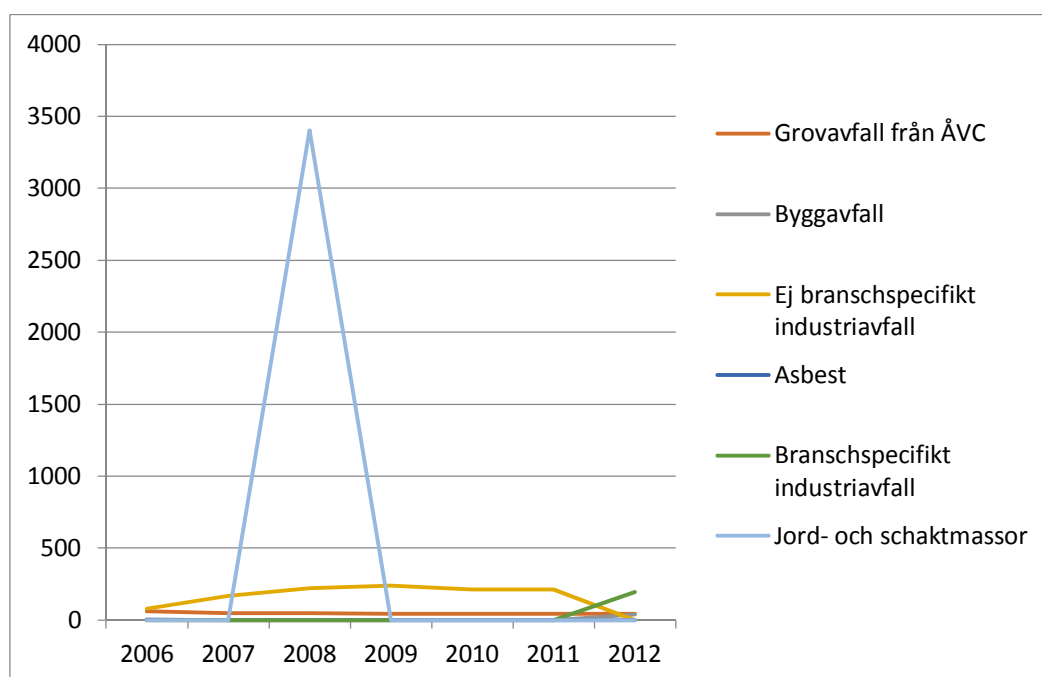
De kategorier verksamhetsavfall som redovisas i denna avfallsplan har valts utifrån hur insamlingssystemet är utformat i kommunen. De kategorier som har anknytning till nationella miljökvalitetsmål är huvudsakligen bygg- och rivningsavfall samt farligt avfall. Då dessa kategorier inte vägs in separat, redovisas de istället tillsammans med hushållsavfall i stycke 6.8. För verksamhetsavfall som samlas in med sopbil av entreprenör, finns ingen uppgift.

Verksamhetsavfall som samlas in på sorteringsstationen i Österbymo redovisas i Figur 4 och verksamhetsavfall som läggs på deponi redovisas i Figur 5.

Figur 4. Insamlad mängd verksamhetsavfall på sorteringsstationen i Österbymo (kg/år), 2006 – 2012.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A5. Nulägesbeskrivning

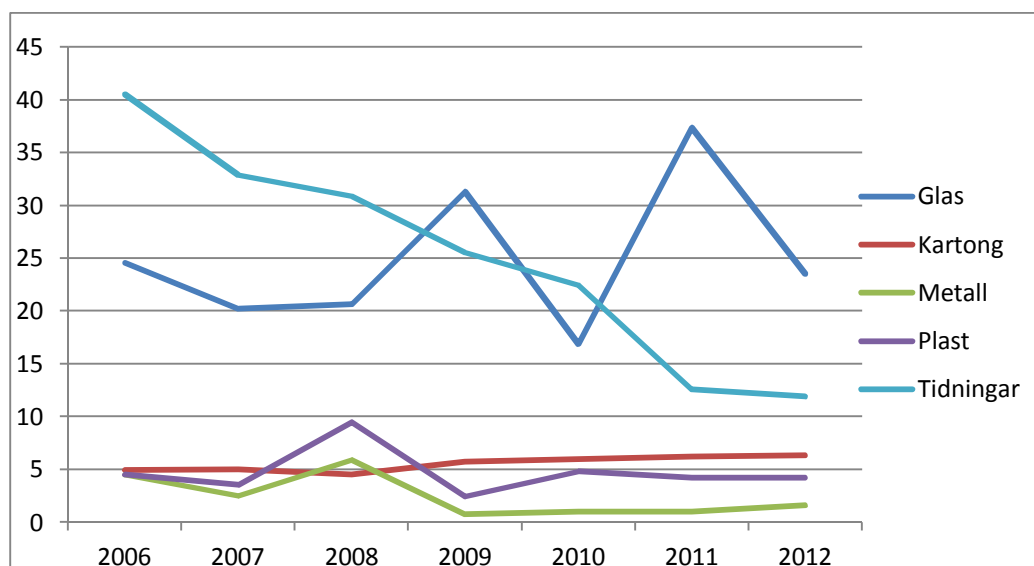
Figur 5. Avfall till Berghagsdeponin (kg/år), 2006 – 2012.

Som framgår av figurerna ovan har insamlingsnivåerna vid sorteringsstationen i Österbymo sjunkit för flera avfallsslag, i synnerhet metallskrot och träavfall. Orsaken till att mängden träavfall sjunkit kan bero på att det istället samlas in som farligt avfall (tryckimpregnerat trä). Avfallsmängder till deponi har legat på en relativt jämn nivå. Undantaget är en större mängd schaktmassor som togs in till deponin år 2008 för att användas vid släntjustering i samband med sluttäkningsarbetet.

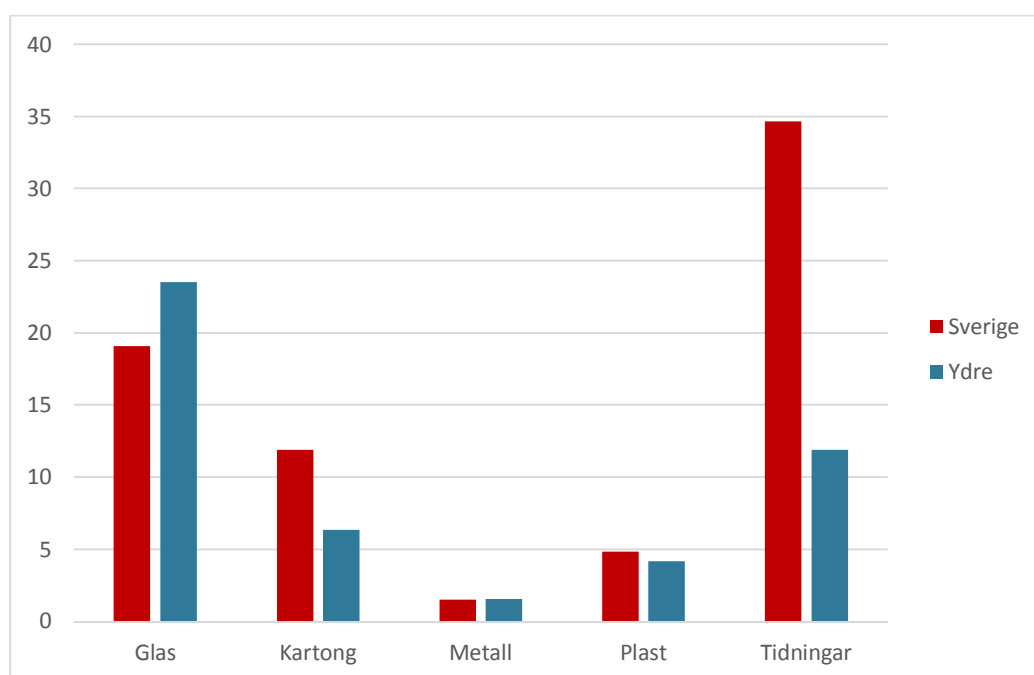
Producentansvarsmaterial

I Figur 6 nedan visas insamlade mängder förpackningar och tidningar per invånare i Ydre kommun mellan åren 2006 och 2012. År 2012 var insamlingsnivån för glas högre i Ydre kommun än i Sverige i genomsnitt (Figur 7). För tidningar och förpackningar av papper var förhållandet det motsatta. Insamling av plast- och metallförpackningar låg på samma nivå som nationella insamlingsnivåer. Insamlingsnivåerna i Ydre kommun har legat relativt jämnt för förpackningar av papper, metall och plast. Förpackningar av glas har varierat över åren, och mängden tidningar som samlats in har sjunkit sedan 2006. Orsaken kan vara att många hushåll eldar upp sina tidningar, men också att konsumtionen av tidningar har minskat totalt sett, då fler söker information och läser nyheter på internet.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A5. Nulägesbeskrivning

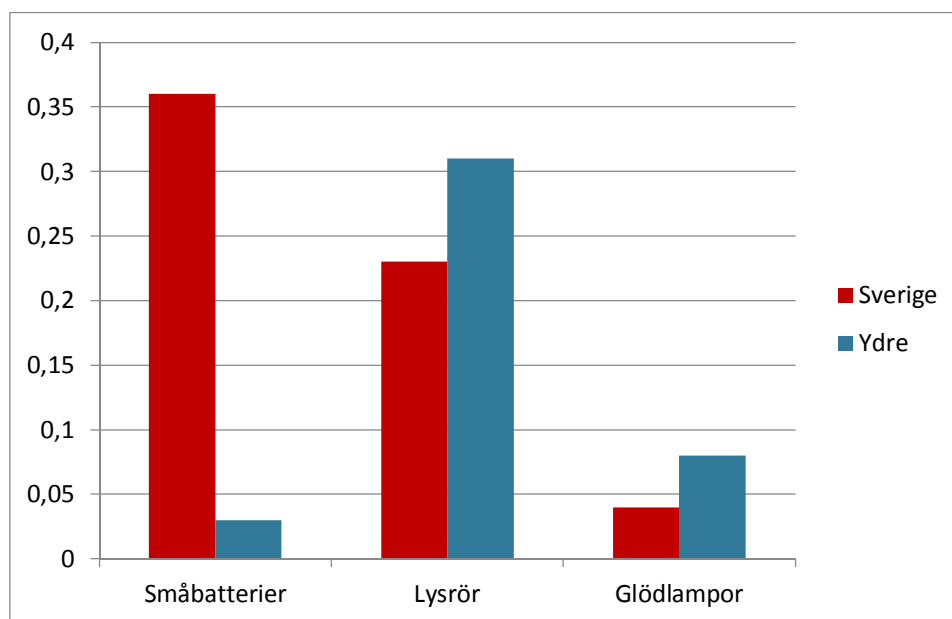
Figur 6. Insamlad mängd tidningar och förpackningar från Ydre kommun 2006 – 2012 (kg/invånare).
Källa: www.ftiab.se

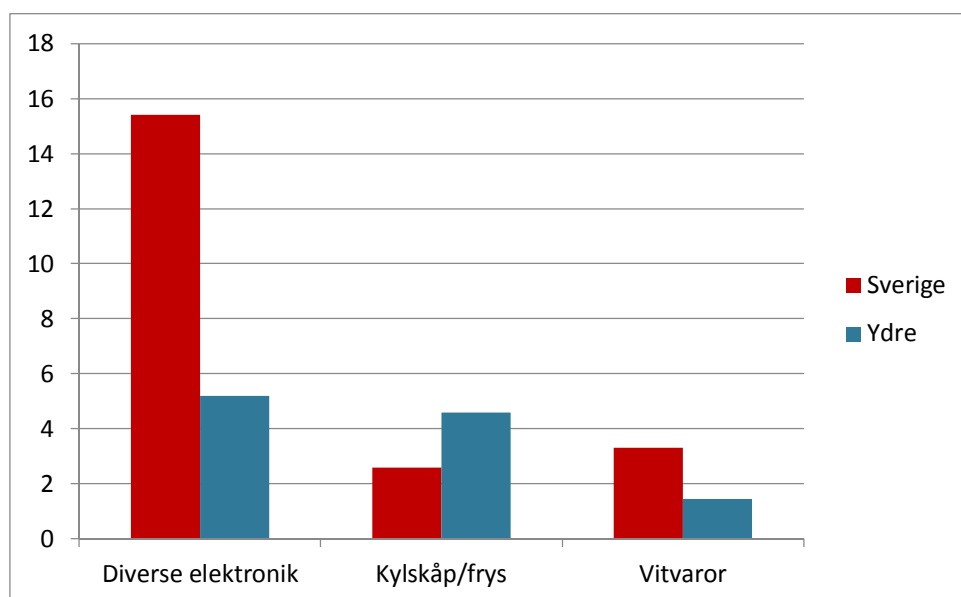
Figur 7. Insamlad mängd tidningar och förpackningar från Ydre kommun 2012 (kg/invånare) jämfört med nationella insamlingsnivåer. Källa: www.ftiab.se

Som visas i Figur 8 och Figur 9, har kommunen under 2012 lyckats mycket bra med insamling av lysrör, glödlampor och kyl/frys jämfört med nationella insamlingsnivåer. Insamling av småbatterier och diverseelektronik ligger däremot på betydligt lägre nivåer, sett ur ett nationellt perspektiv. Denna siffra kan variera mycket från år till år, då just batterier och småelektronik kan vara sådant avfall som sparas i hushållet länge innan det lämnas till en sorteringsstation.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A5. Nulägesbeskrivning

Figur 8. Insamlad mängd småbatterier, lysrör och glödlampor från Ydre kommun 2012 (kg/invånare), jämfört med nationella insamlingsnivåer. Källa: www.elkretsen.se

Figur 9. Insamlad mängd diverse elektronik, vitvaror och kyl/frys från Ydre kommun 2012 (kg/invånare), jämfört med nationella insamlingsnivåer. Källa: www.elkretsen.se

UPPFÖLJNING AV MÅL I FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN

Metod

Målen i den förra avfallsplanen har följts upp genom mätning av en lämplig indikator i den mån det funnits en sådan. I några av målen har istället en bedömning gjorts utifrån kunskap om verksamheten. För varje mål i Tabell 1 nedan anges hur det enskilda målet följts upp, vilka åtgärder som föreslogs i den förra avfallsplanen för att målet skulle nås, om åtgärderna genomförts och i så fall hur, samt resultatet av de mätningar eller bedömningar som gjorts. En tregradig skala har sedan använts för att utvärdera målet, och humörsfigurer i olika färger har använts för att illustrera utfallet.

Den förra avfallsplanen för Ydre kommun omfattade även en handlingsplan. Åtgärderna i denna har sammanfattats och utvärderats på ett liknande sätt i Tabell 2.

= Målet är uppnått/åtgärden är genomförd

= Målet är delvis uppnått/åtgärden är delvis genomförd

= Målet är inte uppnått/åtgärden är inte genomförd

Sammanfattande bedömning

I den förra avfallsplanen fanns totalt 10 lokala mål för avfallshanteringen och 20 åtgärder för att uppnå målen. Ett av målen bedöms inte uppnått (10 %), och ett bara delvis uppnått (10 %). Resterande 8 mål (80 %) bedöms ha uppnåtts. Motsvarande procentuella fördelning gäller även för de åtgärder som föreslagits.

Det mål som inte bedöms ha uppfyllts avser antal villahushåll med hemkompostering. Det mål som endast delvis bedöms ha uppfyllts gäller mängden hushållsavfall till förbränning.

Åtgärder som inte genomförts omfattar kontinuerlig revidering av renhållningsordning och avfallsplan samt omarbetning av renhållningstaxan för att motivera till minskade avfallsmängder, genom exempelvis hemkompostering. Åtgärder som endast delvis är genomförda avser en kampanj för att öka fokus på hushållens farliga avfall, samt att medvetandegöra kunderna om avfalls- och miljökostnader.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A6. Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

Miljömål

I avfallsplanen för 2006 – 2010 anges tio lokala mål. Utvärdering av målen har gjorts från 2006 till och med 2012.

Tabell 1. Uppföljning av miljömål 2006 – 2012.

Mål	Resultat	Kommentar
Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall		
1. Den totala mängden hushållsavfall till förbränning ska inte uppgå till mer än 275 kg/invånare.		Målet har följts upp genom mätning av mängden brännbart säck- och kärlavfall som lämnats till Eksjö Energi AB. För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen informationsinsatser, vilket har genomförts bl.a. i telefonkatalogens lokaldel samt på kommunens hemsida. Den totala mängden hushållsavfall som gick till förbränning under 2012 var 1 344 ton. Med ett invånarantal på 3 650 personer blir det 368 kg/invånare. Kommunen beräknar att invånarantalet näst intill fördubblas under sommaren, vilket ger en beräknad kvot som är högre än den verkliga. Målet kan därför inte fullt ut följas upp med annat än antaganden om fritidsabonnenternas bidrag till den samlade avfallsmängden. Mängden säck- och kärlospor till förbränning har sedan 2006 varit förhållandevis konstant (Fel! Hittar inte referenskälla.). Målet bedöms därför endast delvis vara uppfyllt.
2. Kunskapen om det farliga avfallet ska öka hos kommuninvånarna.		För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen dels informationsinsatser, dels en kundenkät för att mäta kunskapen. Informationsinsatser är genomförda, men ingen kundenkät. Kunskapen om det farliga avfallet bedöms emellertid ha ökat. Bedömningen görs då den insamlade mängden farligt avfall (från hushåll och verksamheter) har ökat med 30 % sedan 2006.
3. År 2010 ska 20 % av villahushållen sortera ut sitt komposterbara avfall.		Målet har följts upp genom att mäta antal beslut på hemkompostering och dispens från sophämtning från Miljö- och byggnadsnämnden. För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen dels information, dels kontinuerlig översyn av taxan som styrmedel för att gynna hemkompostering. Information har genomförts, däremot ingen översyn av taxan. I kommunen finns 1 657 abonnenter för permanentushåll och 989 för fritidshushåll, totalt 2 646 renhållningsabbonenter. Av dessa har 56 stycken fått beslut om dispens (2 %).
Bygg- och rivningsavfall		
4. Bygg- och rivningsavfall ska sorteras ut så nära källan som möjligt.		I den förra avfallsplanen angavs inte hur målet skulle följas upp. För att nå målet föreslogs att information skulle ges i samband med rivningslov, och att information skulle finnas på kommunens hemsida om användning av avfallsmassor i anläggningsändamål. Den sistnämnda åtgärden har inte genomförts. Sedan 2006 har emellertid lagstiftning införts avseende krav på rivningsplan och rivningssamråd, vilket bedöms ha medfört en ökad sortering vid källan.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025

Bilaga A6. Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

5. Andelen farligt avfall som återvinns ska öka.		Målet har följts upp genom mätning av insamlade mängder farligt avfall vid sorteringsstationen i Österbymo. För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen information som åtgärd, vilket verksamhetsutövare erhållit vid tillsynsbesök. Mängden insamlat farligt avfall (från hushåll och verksamheter) har totalt sett ökat med 30 % mellan året 2006 och 2012, till stor del beroende på stora mängder tryckimpregnerat virke som tagits emot under 2011 och 2012.
6. Brännbart avfall ska sorteras så att den mängd som går till deponi minskar.		Målet har följts upp genom att mäta mängden grovavfall som lagts på deponi. För att nå målet föreslogs bland annat i den förra avfallsplanen information till verksamhetsutövare, vilket har genomförts i samband med tillsynsbesök, mm. Utsorterat grovavfall till deponi har minskat med 33 % mellan åren 2006 och 2012. Av denna mängd är den största delen bygg- och rivningsavfall (isolering, kakel, klinker, mm).

Avfall från behandling av kommunalt avloppsvatten

7. Att bibehålla dagens goda slamkvalitet vid avloppsreningsverket.		Målet har följts upp genom att mäta slammets innehåll av metaller och organiska föreningar. Genomförda analyser visar att slammet mellan 2007 och 2011 med god marginal klarar de gränsvärden som anges i SFS 1998:944 avseende metaller samt krav enligt den s.k. slamöverenskommelsen avseende organiska parametrar. Som åtgärd för att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen återkommande informationsinsatser om läkemedelsrester, farligt avfall, mm, för att bibehålla en bra kvalitet på slammet. Det har informerats genom flera olika kanaler, exempelvis telefonkatalog, hemsida, tillsynsbesök, mm. År 2011 - 2012 gick allt slam till åkermark. Tidigare har inte avsättning funnits.

Branschspecifikt industriavfall

8. År 2010 ska näringsämnen i avloppsvattnet lokalt återföras till kretsloppet i så hög utsträckning som möjligt.		Målet har följts upp genom att mäta andelen slam som återförts till åkermark. Som åtgärd för att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen återkommande informationsinsatser om läkemedelsrester, farligt avfall, mm, för att bibehålla en bra kvalitet på slammet. Det har informerats genom flera olika kanaler, exempelvis telefonkatalog, hemsida, tillsynsbesök, mm. År 2011 - 2012 gick allt slam till åkermark. Tidigare har inte avsättning funnits.
9. Målet är att avfallsmängderna ska minska och att allt farligt avfall ska sorteras ut och tas omhand på rätt sätt.		Målet har följts upp genom mätning av avfallsflöden vid kommunens olika behandlingsanläggningar. För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen information, bl.a. vid tillsynsbesök, vilket också genomförts. Vid jämförelse av insamlingsmängder mellan 2006 och 2012 har den utsorterade deponiresten minskat med 70 %, träavfall med 63 % och brännbart grovavfall (från industrier och hushåll) med 47 %. En viss variation har dock förekommit under åren. Farligt avfall samlas in gemensamt från mindre verksamheter och hushåll, och har mellan åren 2006 och 2012 ökat med drygt 30 %, bland annat beroende på stora mängder tryckimpregnerat virke under 2011 och 2012.
-

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A6. Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

Icke branschspecifikt industriavfall

10. Målet är att avfallsmängderna ska minska och att allt farligt avfall ska sorteras ut och tas omhand på rätt sätt.

Målet har följts upp genom mätning av avfallsflöden vid kommunens olika behandlingsanläggningar. För att nå målet föreslogs i den förra avfallsplanen information, bl.a. vid tillsynsbesök, vilket också genomförts. Vid jämförelse av insamlingsmängder mellan 2006 och 2012 har den utsorterade deponiresten minskat med 70 %, träavfall med 63 % och brännbart grovavfall (från industrier och hushåll) med 47 %. En viss variation har dock förekommit under åren. Farligt avfall samlas in gemensamt från mindre verksamheter och hushåll, och har mellan åren 2006 och 2012 ökat med drygt 30 %, bland annat beroende på stora mängder tryckimpregnerat virke under 2011 och 2012.

Handlingsplan

I avfallsplanen för 2006 – 2010 anges, utöver lokala mål, även en handlingsplan. Denna utvärderas i Tabell 2 nedan med samma metod som för de tio lokala miljömålen.

Tabell 2. Uppföljning av handlingsplan i avfallsplan 2006 - 2010

Åtgärd	Ansvar för genomförande	Tidpunkt för genomförande	Resultat	Kommentar
Revidering av renhållningsordningen med föreskrifter och avfallsplan.	Tekniska kontoret	Vid behov, senast 2010		Revidering av renhållningsordning har inte gjorts.
Årlig uppdatering, uppföljning och redovisning av renhållningsordningen	Tekniska kontoret	Årligen		Årlig uppföljning av renhållningsordningen har genomförts.
Utveckla insamlingssystemen för hushållssopor	Tekniska kontoret	Fortlöpande		Insamlingssystemet utvecklas kontinuerligt.
Utveckla insamlingssystemen för bebyggelse inom glest bebyggda områden utanför hämtningsvägar.	Tekniska kontoret	januari – maj 2006		En större mängd hushåll på landsbygden som tidigare inte haft sophämtning har sedan 2006 regelbunden hämtning eller har erhållit dispens.
Översyn av abonnemang och av beviljande av uppehåll i hämtning av hushållssopor från fritidshus	Tekniska kontoret	Årligen		Översyn av abonnemang är ett kontinuerligt arbete.
Översyn av avfallshämtningen från öar.	Tekniska kontoret	Årligen		Översyn av sophämtning från öar är ett kontinuerligt arbete.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A6. Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

Verka för lokalt omhändertagande i glesbygd genom att stimulera hemkompostering och gemensam hämtning	Tekniska kontoret	Fortlöpande		Gemensam hämtning av säck- och kärlospor förekommer.
Riktlinjer, rutiner för information om hemkompostering	Miljökontoret	Fortlöpande		Information finns i telefonkatalogens lokaldel och på kommunens hemsida. Muntlig information ges vidare då kunden via telefonsamtal eller besök kontaktar Tekniska kontoret. Riktlinjer för hemkompostering finns i kommunens renhållningstaxa.
Ständigt utveckla kunskapen och kompetensen kring lämplig behandling av utsorterade material och bevaka bästa resursutnyttjandet totalt vad gäller avfall	Tekniska kontoret	Fortlöpande		Kompetensutveckling sker i samråd med entreprenörer, genom branschspecifika tidsskrifter och information från Avfall Sverige. Ydre kommun är medlem i Avfall Sverige.
Optimera transporter av hushållsavfall inom kommunen.	Tekniska kontoret/ Entreprenören	Fortlöpande		Optimering av avfallstransporter sker fortlöpande genom dialog med entreprenör.
Information till fastighetsinnehavare och allmänhet om innehåll i föreskrifter och avfallsplan.	Tekniska kontoret	Årligen		Information finns i telefonkatalogens lokaldel, samt på kommunens hemsida.
Informationsarbete i skolor	Tekniska kontoret/ Miljökontoret	Årligen		Skolorna bedriver själva utbildning av elever, 2 av 4 förskolor är certifierade för Grön Flagga. Ydre kommun har varit pådrivande i detta arbete.
Kampanj för ökad kunskap om farligt avfall från hushåll.	Tekniska kontoret/ Miljökontoret	2006 och därefter var tredje år		En kampanj har inte genomförts, däremot finns information i telefonkatalogens lokaldel samt på kommunens hemsida.
Information, broschyrer till hushållen	Tekniska kontoret/ Miljökontoret	2006 och därefter var tredje år		Information finns i telefonkatalogens lokaldel, samt på kommunens hemsida.
Utveckla en differentierad och miljöstyrande avfallstaxa där kundernas miljöengagemang premieras.	Tekniska kontoret	Januari-februari 2006		En differentierad och miljöstyrande taxa har inte införts.

Renhållningsordning för Ydre kommun, 2016 – 2025
Bilaga A6. Uppföljning av mål i föregående avfallsplan

Medvetandegöra kunderna om avfalls- och miljökostnaderna.	Tekniska kontoret	2006		Renhållningstaxan genomgick en viss omarbetning i samband med avfallsplanen 2006, vilket ledde till många samtal från renhållningsabonnenter som därvid fick muntlig information om kostnader förknippade med avfallshandling.
Följa upp renhållningstaxans konstruktion och effekt.	Tekniska kontoret	Fortlöpande		Ingen koppling till miljöeffekter i samband med omarbetning av renhållningstaxan har genomförts. Vid kontinuerliga telefonsamtal från abonnenter har Tekniska kontoret i Ydre kommun emellertid skaffat sig en samlad bild av taxans effekt och kundernas synpunkter på genomförda förändringar.
Undersöka möjligheter till intern behandlingsanläggning för slam från avloppsreningsverk	Tekniska kontoret	2006		Planering av en anläggning för kompostering av avloppsslam och trädgårdsavfall är påbörjad.
Iordningställa platser för återvinningsstationerna på ett snyggt sätt så att nedskräpning minskar	Tekniska kontoret i samråd med Förpacknings- och Tidningsinsamlingen	2006 – 2007		Återvinningsstationer i Ydre kommun städas av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI), men även av kommunen.
Städning och snöröjning m.m. vid återvinningsstationer.	Producenterna, tillsyn utövas av den lokala tillsynsmyndigheten	Fortlöpande		Återvinningsstationer i Ydre kommun städas av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI), men även av kommunen. Snöröjning genomförs av kommunen.

Insamling alla fraktioner
(förpackningar av glas, plast,
metall, papper samt returpapper)

Österbymo (vid reningsverket)
Rydsnäs
Hestra

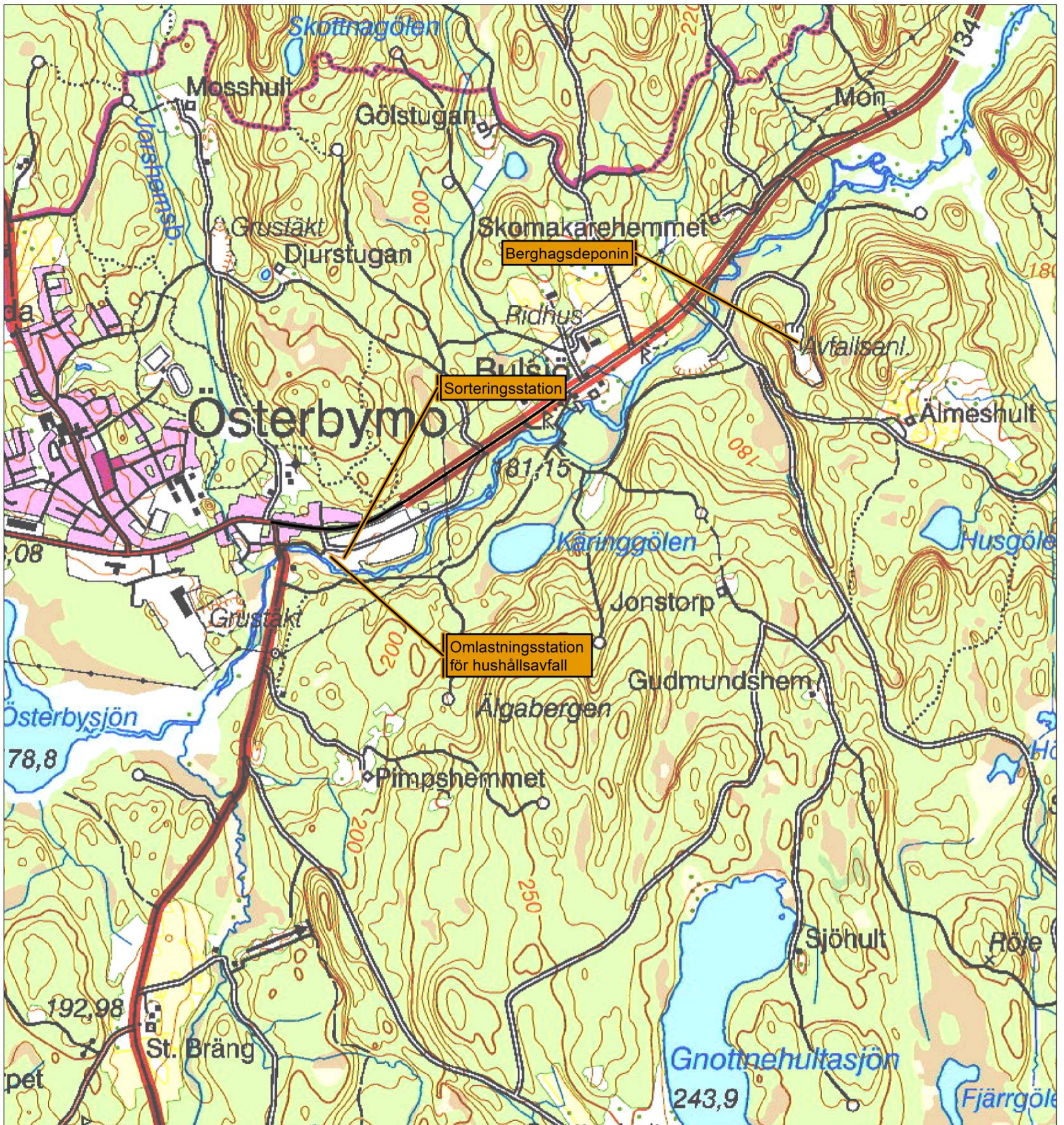
Avfallsplan för Ydre kommun

BILAGA A7

Återvinningsstationer

Insamling av glas och
returpapper

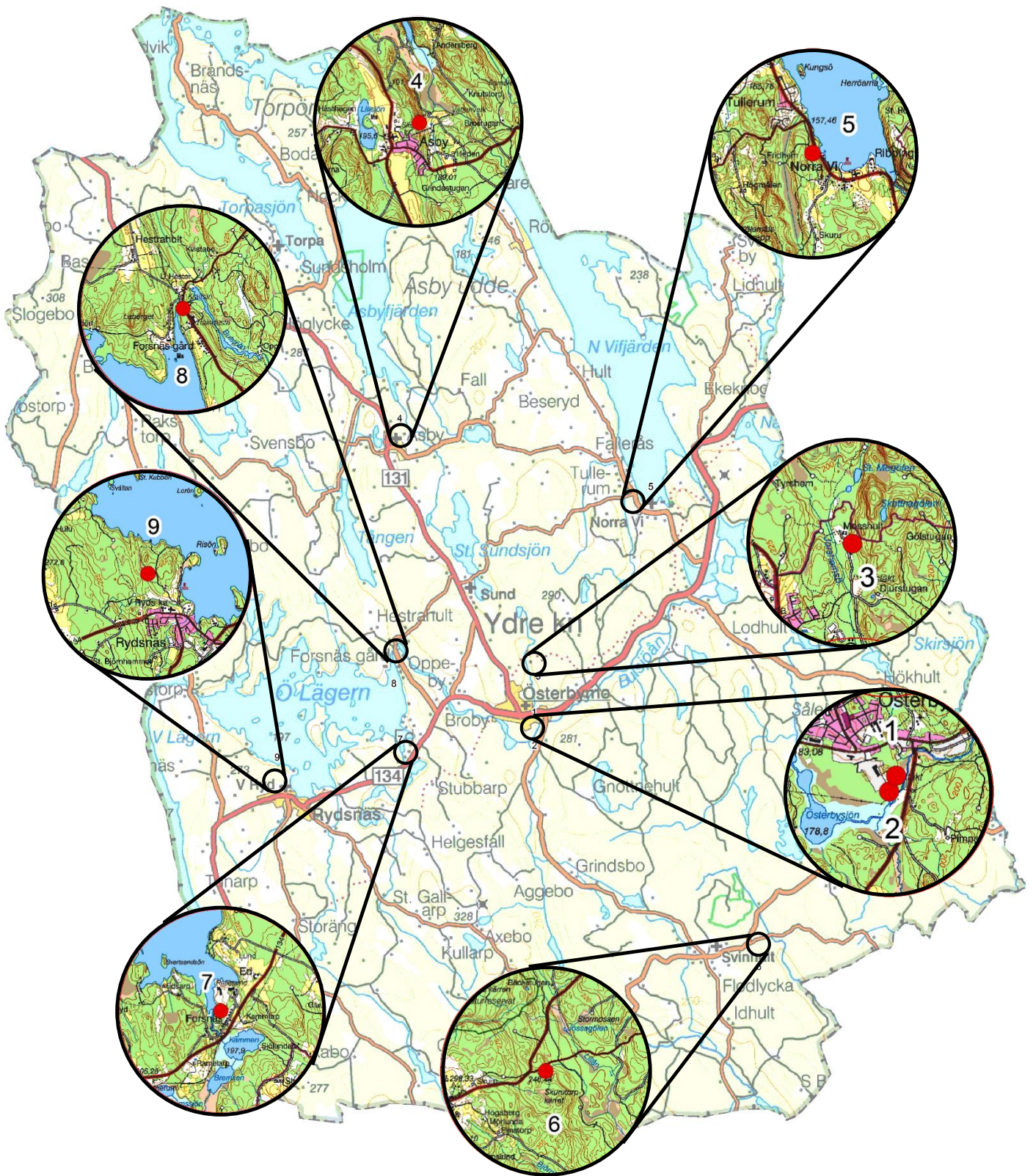
Asby
Ramfall
Torpön (öppet sommartid)
Torget Österbymo

Avfallsplan för Ydre kommun

BILAGA A8

Anläggningar för avfall

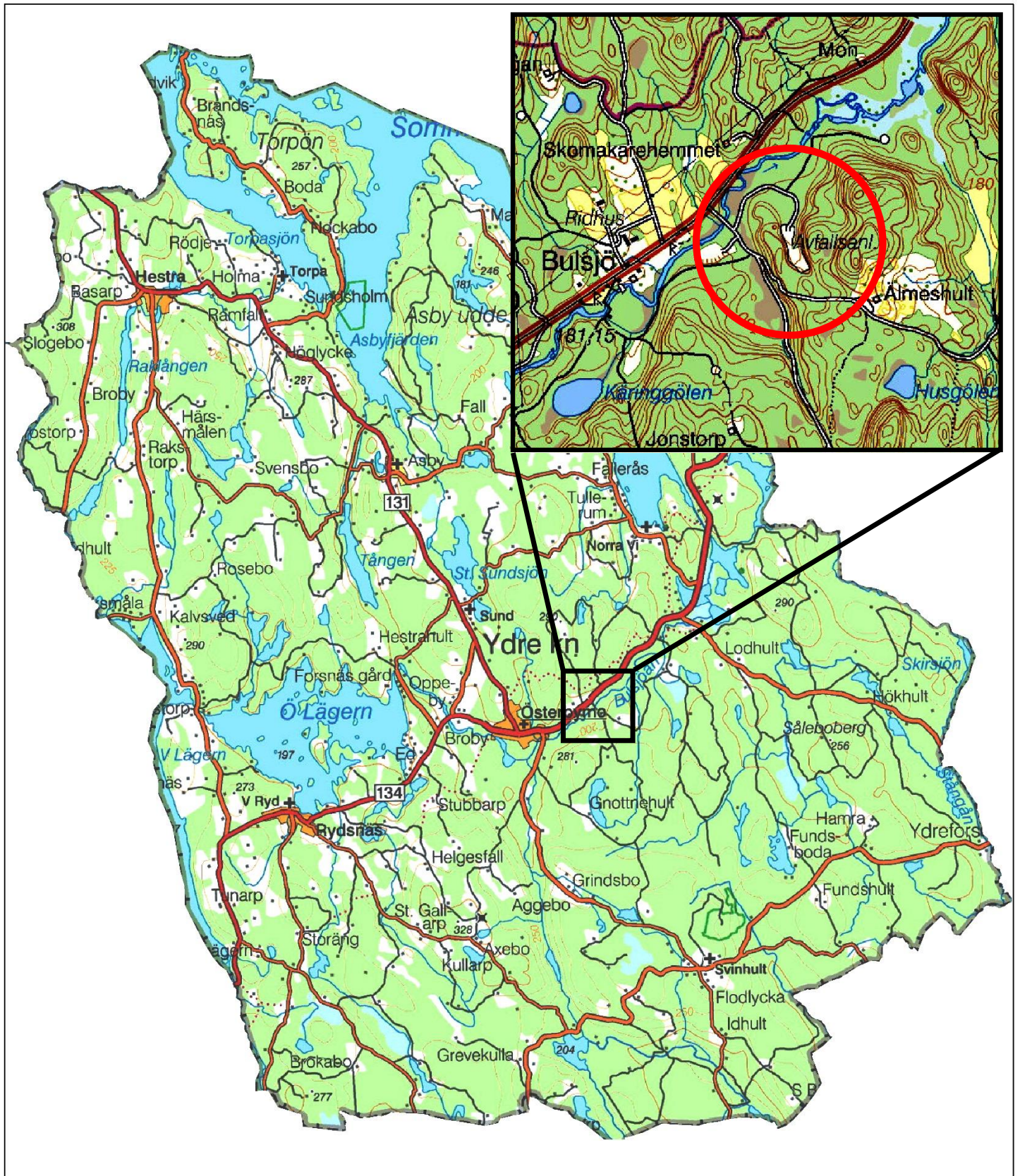
● **NEDLAGDA DEPONIER**

1. Österbymo (gamla tippen)
2. Forsnäs byggnadsplattor
3. Mosshult
4. Asby
5. Norra Vi
6. Svinhult
7. f.d. Forsnäs såg
8. Forsnäs gård
9. Rydsnäs

Avfallsplan för Ydre kommun

BILAGA 9

KARTA ÖVER NEDLAGDA
DEPONIER

BILAGA 10

Översiktskarta
 Ydre kommun
 och
 Berghagsdeponin

YDRE KOMMUN

RENHÅLLNINGSORDNING FÖR PERIODEN 2016 - 2025

B. Lokala föreskrifter för avfallshantering

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE, §47/2015-06-22

Linköping 2015-07-08

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	3
TILLÄMPNINGSSOMRÅDE.....	3
DEFINITIONER	3
KOMMUNENS ANSVAR OCH SKYLDIGHETER	3
KOMMUNENS AVFALLSORGANISATION	4
FASTIGHETSINNEHAVARENS ANSVAR OCH SKYLDIGHETER	4
AVFALLSLÄMNARENS ANSVAR OCH SKYLDIGHETER	5
UPPGIFTSSKYLDIGHET	5
2. HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL	5
HANTERING OCH SORTERING AV HUSHÅLLSAVFALL	5
BORTTRANSPORT AV HUSHÅLLSAVFALL.....	6
HÄMTNINGSSOMRÅDEN.....	6
HÄMTNINGSSINTERVALLER	6
SOPUTRYMMEN, BEHÅLLARE, HÄMTNINGSVÄGAR, EMBALLERING M.M.	7
LATRINHÄMTNING	9
SLAMTÖMNING	9
JAKTAVFALL	10
DÖDA SÄLLSKAPSDJUR	10
3. ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL.....	10
4. UNDANTAG	11
GEMENSAM SOPBEHÅLLARE	11
MINDRE KÄRL	11
ANNAT HÄMTNINGSSINTERVALL EFTER SÄRSKILD PRÖVNING	11
KOMPOSTERING	11
LATRIN, SLAM OCH URIN	11
UPPEHÅLL I HÄMTNING AV AVFALL.....	12
ÖVRIGA UNDANTAG	12
5. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER.....	13
6. IKRAFTTRÄDANDE	13

1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Tillämpningsområde

1 § För kommunens avfallshantering gäller:

Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927) samt andra förordningar och föreskrifter om avfallshantering, utfärdade med stöd av dessa eller andra författningar. Inom Ydre kommun gäller därutöver dessa föreskrifter samt avfallsplanen som tillsammans utgör kommunens renhållningsordning.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och 4-10 §§ avfallsförordningen.

I denna föreskrift avses med:

Hushållsavfall: Avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från verksamheter.

Grovsavfall: Hushållsavfall som på grund av sina egenskaper, vikt eller storlek inte kan samlas in tillsammans med det hushållsavfall som regelbundet hämtas i kärl eller säck.

Restavfall: Avfall som inte omfattas av producentansvar och som inte är brännbart, skrymmande avfall eller farligt avfall.

Fastighetsinnehavare: Den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § Fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare. I dessa föreskrifter ingår i begreppet fastighetsinnehavare även lagfaren ägare till hus på ofri grund.

Nyttjanderättshavare: Den som har rätten att nyttja fastighet eller lägenhet, men inte är fastighetsinnehavaren, t.ex. en hyresgäst.

Sommarhämtning: Hämtning av säck- och kärlavfall vid fritidsfastigheter under perioden 1 maj – 30 september.

Avfallslämnare: Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hyresgäst, privatperson, verksamhetsutövare eller annan som ger upphov till avfall.

Den renhållningsansvarige nämnden: Kommunstyrelsen i Ydre kommun.

Kommunens ansvar och skyldigheter

3 § Kommunstyrelsen (nedan kallad den renhållningsansvariga nämnden) har verksamhetsansvar för avfallshantering i kommunen. Avfallshantering i kommunen utförs av den eller de som kommunstyrelsen bestämmer. I Ydre kommun utförs avfallshantering av Tekniska kontoret.

Kommunen ansvarar för insamling och borttransport av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter. När kommunen ansvarar för borttransport av avfall får inte någon annan

än kommunen eller den som kommunen anlitar eller gett särskilt medgivande, transportera bort avfall om inte annat anges i dessa föreskrifter. Avfall får heller inte grävas ner, eldas, komposteras eller på annat sätt återvinnas eller bortskaffas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren, om inte annat anges i dessa föreskrifter.

Tekniska kontoret ska regelbundet informera fastighetsinnehavare och övriga avfallslämnare om hanteringen av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt avfall som omfattas av producentansvar.

Tekniska kontoret ska tillhandahålla en aktuell förteckning över de avfallsslag som ska sorteras för återvinning eller annat omhändertagande.

Hantering av avfall skall ske på sådant sätt att negativa effekter för människors hälsa, miljön och arbetsmiljön undviks. Dessutom skall det ske på sådant sätt att olägenheter i form av lukt, smittspridning, skadedjursangrepp och nedskräpning inte uppkommer.

Kommunens avfallsorganisation

4 § Verksamhetsansvaret för avfallshanteringen inom kommunen ligger på Tekniska kontoret, vilket är direkt underställt kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa föreskrifter uppdateras när behov föreligger.

Tillsynen över avfallshanteringen enligt miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av myndighetsnämnden byggnation och miljö.

Frågor om undantag från dessa föreskrifter prövas av myndighetsnämnden byggnation och miljö.

Samråd skall ske mellan den renhållningsansvariga nämnden och myndighetsnämnden byggnation och miljö i god tid före en förändring av insamlingssystem och behandlingsmetoder och i de övriga frågor där samråd enligt dessa föreskrifter skall ske.

Myndighetsnämnden byggnation och miljö beslutar i frågor som enligt 15 kap 18 § miljöbalken och 45 § avfallsförordningen ankommer på kommunal nämnd.

Fastighetsinnehavarens ansvar och skyldigheter

5 § Innehavare av den fastighet där avfall uppkommer ansvarar för att avfall hanteras enligt dessa föreskrifter. Med fastighetsinnehavare avses den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.

Fastighetsinnehavare är skyldig att informera dem som bor eller är verksamma på fastigheten om skyldigheten att följa bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Avgift ska betalas för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg, enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa. Fastighetsinnehavaren är betalningsskyldig för avgifter om inte annat överenskommit med den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett.

Ändring av ägarförhållande för fastighet eller annan ändring som berör avfallshanteringen skall genast anmälas till den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett.

Avfallslämnarens ansvar och skyldigheter

6 § Varje fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall sortera ut hushållets farliga avfall enligt vad sin framgår av bilaga 1 till dessa föreskrifter, och hålla detta avskilt från annat avfall. Övrigt avfall skall sorteras enligt vad som anges i § 8 och bilaga 1 till dessa föreskrifter.

Utsorterade avfallsslag hämtas i särskild ordning vid fastigheten eller får lämnas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren i enlighet med vad som anges i Bilaga 1 till dessa föreskrifter. Utsorterat brännbart hushållsavfall som inte utgörs av farligt avfall lämnas till av kommunen anlitad insamlingsentreprenör i avsett kärl.

Alla avfallslämnare har ansvar för att hantera sitt avfall så att risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer samt så att återvinning och miljösäker behandling underlättas.

Uppgiftsskyldighet

7 § Med stöd av 74 § avfallsförordningen föreskrivs att den som inom kommunen bedriver yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall skall lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning. Uppgifterna skall efter begäran lämnas till den renhållningsansvariga nämnden eller till den som nämnden utsett.

2. HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL

Hantering och sortering av hushållsavfall

8 § För utförliga sorterings- och avlämningsanvisningar hänvisas till bilaga B1 till dessa föreskrifter.

Brännbart hushållsavfall som i utsorterad fraktion inte utgörs av farligt avfall, ska läggas i kärl, container eller annan behållare som tillhandahålls av kommunen enligt vad som framgår i 13 § a. Hushållsavfall hämtas på anvisad plats av kommunen eller dess entreprenör om inte annat anges i dessa föreskrifter.

Avfall ska transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenheter för människors hälsa och miljön inte uppstår.

Latrin och slam från slamavskiljare hämtas regelbundet vid fastighet i enlighet med angivna intervall i 15 - 16 §§ dessa föreskrifter.

Borttransport av hushållsavfall

9 § Kommunen ansvarar för borttransport och slutligt omhändertagande av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall i enlighet med 3 §. Följande transporter får utföras av annan än kommunen:

- Grovavfall och restavfall får av det enskilda hushållet transporteras till och avlämnas vid sorteringsstationen i Österbymo.
- Hushållsavfall innehållande asbest får av det enskilda hushållet transporteras till och avlämnas vid sorteringsstationen i Österbymo om det är väl förpackat för att förhindra damning vid hantering.
- Hushållens farliga avfall såsom färgrester, spilloljor, batterier, elektriskt och elektroniskt avfall, kyl- och frys, m.m., får av det enskilda hushållet avlämnas vid sorteringsstationen i Österbymo.
- Läkemedelsrester får av det enskilda hushållet transporteras till och avlämnas vid ett apotek.
- Trädgårdsavfall får av det enskilda hushållet avlämnas vid Sorteringsstationen i Österbymo eller i förekommande fall på plats som Tekniska kontoret anvisar.
- Tidningar och förpackningar får av det enskilda hushållet transporteras till och avlämnas vid någon av producenternas återvinningsstationer.
- Fastighetsinnehavaren för flerbostadsfastigheter får enligt § 19 själv sörja för borttransport av grovavfall till Sorteringsstationen i Österbymo samhälle.

Hämtningsområden

10 § Föreskrifter om hämtningsintervall och kompostering är beroende av om det gäller en- eller flerbostadshus, helårs- eller fritidsbostad samt om fastigheten ligger inom samlad bebyggelse eller i glesbygd.

Kommunen indelas i följande geografiska hämtningsområden:

- A. Områden med samlad bebyggelse, vari även innefattas enstaka anläggning av större betydelse.
- B. Glesbygdsområden.
- C. Enskild bebyggelse som ligger avsides från den väg där sophämtningsfordon normalt kör.

Gränserna mellan de olika områdena redovisas på karta i bilaga B2. Gränser för områden med samlad bebyggelse sammanfaller i stort med gränser för detaljplanelagt område och områden med områdesbestämmelser. Sker detaljplaneläggning för bebyggelse inom glesbygd räknas därefter sådan del av området som samlad bebyggelse.

Hämtningsintervaller

11 § Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall skall hämtas enligt följande. Gränserna mellan de olika områdena redovisas på karta i bilaga B2.

Område A (samlad bebyggelse)

- Från flerbostadshus, institutioner och liknande minst en gång varannan vecka hela året.
- Från en- och tvåbostadshus minst en gång varannan vecka hela året.
- Från fritidsbebyggelse minst en gång varannan vecka under perioden maj till september. Övrig del av året utförs hämtning efter beställning.

Område B (glesbygd)

- Från flerbostadshus, institutioner och liknande minst en gång varannan vecka hela året.
- Från en- och tvåbostadshus minst en gång varannan vecka hela året.
- Från fritidsbebyggelse minst en gång varannan vecka under perioden maj till september. Övrig del av året utförs hämtning efter beställning.

Ordinarie hämtning utförs vid hämtningsväg eller vid fastighet i de fall det finns flera abonnenter inom ett område enligt överenskommelse med fastighetsinnehavaren. Hämtningsvägar i område B och C är markerade med röd heldragen linje på kartan i bilaga B2.

Område C (enskild bebyggelse i glesbygd)

- Från en- och tvåbostadshus minst en gång varannan vecka hela året.
- Från fritidsbebyggelse minst en gång varannan vecka under perioden maj till september.

Övrig del av året utförs hämtning efter beställning.

Ordinarie hämtning utförs vid hämtningsväg eller uppställningsplats för kärl. Viss egen transport förutsätts. Hämtningsvägar i område B och C är markerade med röd heldragen linje på karta, bilaga B2. Fastigheter inom område C kan erbjudas hämtning vid fastighet mot förhöjd avgift. Se renhållningstaxa för Ydre kommun.

Tätare hämtningsintervall

12 § Om det behövs för att olägenhet inte skall uppkomma får myndighetsnämnden byggnation och miljö för viss fastighet eller visst slag av avfall föreskriva annat hämtningsintervall.

Soputrymmen, behållare, hämtningsvägar, emballering m.m.

Allmänt

13 § a) Avfall skall samlas i behållare som tillhandahålls av den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden avtalat med. Antal behållare och deras placering bestäms i samråd mellan den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett och fastighetsinnehavaren.

Om fastighetsinnehavaren eller en verksamhetsidkare avser att använda annan utrustning för avfallsinsamling än de av kommunen tillhandahållna behållarna skall detta godkännas av den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett.

Aktuella behållare för småhus är kärl med volymen 80, 190, 240 och 370 liter.

Aktuella behållare för flerbostadsfastigheter, institutioner och verksamheter eller liknande är kärl med volymen 140, 190, 370, och 660 liter och platsäckar med volymen 160 liter och 240 liter samt container med volymen 10 m³.

Anvisningar och upplysningar för fastighetsinnehavaren

13 § b) I eller i anslutning till fastigheten skall finnas utrymmen för förvaring av avfall som samlats i behållare eller säck samt för fastighetens skrymmande avfall, i avvaktan på hämtning. Avfallsutrymmen samt transportvägar skall anpassas till de bestämmelser som anges i Boverkets byggregler (BFS 2011:6 BBR18).

Det åligger fastighetsinnehavaren eller väghållaren att se till att körväg, enskild väg eller tomtmark som utnyttjas vid hämtning, hålls i framkomligt skick för hämtningsfordon året om. Transportvägen från fordonets uppställningsplats till behållare skall vintertid röjas från snö och hållas halkfri.

Behållare för uppsamling av avfall ska vara placerad så att hämtning underlättas. Avfallsbehållare skall placeras på ett avstånd av högst 3 m från hämtningsväg på sådant sätt att det inte behöver dras över snövall.

Snö, tjällossning eller liknande tillfälliga väghinder kan befria insamlingsentreprenören från att genomföra viss hämtningstur. Fastighetsinnehavaren är då skyldig att förvara avfallet inom fastigheten till nästkommande hämtning.

För fastighet som är svår att nå för hämtning på grund av begränsad framkomlighet, får den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett efter samråd med fastighetsinnehavaren, besluta att hämtning får ske vid fastigheten närbelägen plats.

Kommunens insamlingsentreprenör skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Fastighetsinnehavaren ska lämna erforderliga nycklar, portkoder etc. till tekniska kontoret. Om inte behållare/säck är tillgänglig på hämtningsdagen, är fastighetsinnehavaren skyldig att förvara avfallet inom fastigheten till nästkommande hämtning.

Rengöring och underhåll av soprum samt behållare (kärl, container, komprimator och liknande) ombesörjs av fastighetsinnehavaren så snart behov föreligger.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Anvisningar och upplysningar för avfallslämnaren

13 § c) I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Avfall skall vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer. Behållaren får inte fyllas mer eller vara tyngre än att den kan hanteras på avsett vis av kommunens insamlingsentreprenör. Hämtning ska kunna genomföras i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter om belastningsergonomi, AFS 2012:02, och manuell hantering, AFS 2000:1.

14 § Fastighetsinnehavare får inom den egna fastigheten kompostera trädgårdsavfall, så länge olägenhet inte uppstår. Annat vegetabiliskt avfall (grönsaker, frukt o dyl.) får komposteras tillsammans med trädgårdsavfall eller på annat lämpligt sätt, om det kan ske utan olägenhet för omgivningen.

Fastighetsinnehavare till en- och tvåfamiljshus får efter anmälan enligt 21b § dessa föreskrifter och så länge olägenhet inte uppstår, inom den egna fastigheten, kompostera hushållsavfall med animaliskt ursprung. För övriga fastigheter skall ansökan om tillstånd enligt 21a § göras hos myndighetsnämnden byggnation och miljö.

Kompostering av hushållsavfall med animaliskt ursprung får endast ske i skadedjursäker kompostbehållare för åretruntbruk. Den som komposterar skall själv nyttiggöra näringsinnehållet från den färdiga kompostresten.

Den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett och myndighetsnämnden byggnation och miljö kan lämna närmare upplysningar om lämpliga behållare och anvisningar för kompostering.

Latrinhämtning

Hämtningsintervall

15 § a) Hämtning skall ske så ofta att olägenheter inte uppstår i samband med ordinarie sophämtning. Vid behov av mera omfattande latrinhämtning skall fastighetsinnehavaren mot extra avgift ges möjlighet till hämtning efter budning eller till erhållande av extra behållare.

Emballering

15 § b) Latrin skall samlas upp i behållare, som tillhandahålls av den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett. I behållaren får inte nedläggas emballage eller andra föremål, som försvårar den vidare hanteringen av latrin. Mängden latrin i behållaren får vid varje hämtningstillfälle inte överstiga den volym som anges i kommunens förteckning.

Behållares placering

15 § c) Behållare skall efter omsorgsfull tillslutning inför hämtning placeras lätt tillgänglig på anvisad plats och vara skyddad för påverkan från väder (täckt och inte uppställd direkt på marken). Om fastigheten inte är tillgänglig för renhållningsfordon kan den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett, efter samråd med fastighetsinnehavaren, hämta latrin på annan plats.

Slamtömning

Tömningsintervall

16 § a) Slamavskiljare som uppfyller kraven på avskiljningsgrad och våtvolymer enligt svensk standard för den verkliga belastningen (normalt 2 m³ för ett hushåll med vattentoalett) skall tömmas en gång per år.

Slamavskiljare som inte uppfyller kraven enligt ovan skall tömmas minst två gånger per år.

För fastigheter med särskilt små slamavskiljare, med avloppsreningsverk eller slutna spillvattentankar kan myndighetsnämnden byggnation och miljö föreskriva det större antal hämtningar som erfordras.

Tillgänglighet

16 § b) Avloppsreningsanläggningar, slamavskiljare och slutna spillvattentankar skall vara tillgängliga för större slamsugningsfordon. Tömningsarbete ska kunna genomföras i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter om belastningsergonomi, AFS 2012:02, och manuell hantering, AFS 2000:1. Avståndet mellan körväg och anslutningspunkt för slamsugningsslang bör inte överstiga 15 m och inget hinder får finnas mellan anslutningspunkt och körväg. Maximal sughöjd får inte överstiga 6 m. Lock eller manlucka får inte vara övertäckt och skall lätt kunna öppnas av en person. Cementlock får ha en diameter av högst 600 mm.

Anläggningar utan vägförbindelse

16 § c) Slamavskiljare på öar eller andra landområden utan vägförbindelse skall genom fastighetsägarens försorg tömmas med det intervall som föreskrivs under 16a§. Slammet skall omhändertas och nyttiggöras inom den egna fastigheten eller på annat sätt som kan godkännas av myndighetsnämnden byggnation och miljö.

Jaktavfall

17 § Avfall från jakt för husbehov som behöver tas omhand av kommunen ska hanteras som brännbart avfall. För att förhindra att olägenhet uppstår ska fastighetsinnehavaren lämna avfallet till sorteringsstationen i Österbymo utan fördröjning. Avfallet ska emballeras väl i plastsäckar och hanteras och förvaras så att olägenhet inte uppstår.

Döda sällskapsdjur

18 § Döda sällskapsdjur som behöver tas omhand av kommunen ska hanteras separat från övrigt avfall. För att förhindra att olägenhet uppstår ska fastighetsinnehavaren lämna djuret för hämtning utan fördröjning. Djuret ska emballeras väl i plastsäckar och hanteras och förvaras så att olägenhet inte uppstår.

3. ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL

17 § Verksamhetsavfall i mindre mängder kan tas emot vid sorteringsanläggningen i Österbymo. Sortering ska ske enligt anvisningar vid anläggningen. Icke farligt avfall som ska deponeras på Berghagsdeponin ska ha genomgått en grundläggande karakterisering enligt krav i NFS 2004:10.

4. UNDANTAG

Gemensam sopbehållare

18 § Gemensam sopbehållare får efter anmälan till den renhållningsansvariga nämnden eller den som nämnden utsett anordnas för två eller tre närbelägna fastigheter med liten avfallsmängd. Avfallsmängden skall kunna rymmas i ett 190 liters kärl. Vid oklarhet om bestämmelsens tillämpning skall frågan hänskjutas till myndighetsnämnden byggnation och miljö för beslut.

Mindre kärl

19 § För en- och tvåbostadshus samt fritidshus med liten avfallsmängd och där avfall komposteras året om kan hämtning ske i ett mindre kärl, 80 liter. Inga olägenheter för människors hälsa eller miljön får uppstå.

Annat hämtningsintervall efter särskild prövning

20 § För en- och tvåbostadshus samt fritidshus inom område B och C och om allt komposterbart avfall komposteras året runt kan myndighetsnämnden byggnation och miljö medge förlängt hämtningsintervall till två hämtningar per år för permanentbostad och en hämtning per år för fritidsbostad. Den avfallsmängd som uppkommer inom fastigheten skall rymmas i ett 190 liters kärl. Om dessa fastigheter begär mer än 2 extratömningar under ett år blir hämtningsintervallet automatiskt en gång varannan vecka.

Kompostering

Flerbostadshus, institutioner och liknande

21 § a) Myndighetsnämnden byggnation och miljö kan efter att fastighetsägaren ansökt om tillstånd, besluta att allt komposterbart hushållsavfall får komposteras.

En och två bostadshus samt fritidshus

21 § b) Anmälan skall ske till myndighetsnämnden byggnation och miljö om man vill kompostera animaliskt komposterbart hushållsavfall. För kompostering av vegetabiliskt avfall krävs ingen anmälan. Hemkompostering av avfall medges så länge olägenhet inte uppstår. Kompostering av animaliskt avfall får endast ske i skadedjursäker hemkompostbehållare för åretruntbruk. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna komposten.

Latrin, slam och Urin

Befrielse från latrinhämtning

22 § a) Myndighetsnämnden för byggnation och miljö kan efter anmälan besluta om befrielse från latrinhämtning. Latrin skall omhändertas på den egna fastigheten sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Förmultningstoalett

22 § b) Den som avser att kompostera latrin i förmultningstolett blir efter anmälan till myndighetsnämnden för byggnation och miljö, befriad från latrinhämtning. Restprodukterna skall omhändertas på den egna fastigheten på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Slam från egen slamavskiljare

22 § c) Myndighetsnämnden byggnation och miljö kan efter anmälan besluta om befrielse från hämtning av slam från egen slamavskiljare under förutsättning att slammets omhändertas på den egna fastigheten och hanteras på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Urin

22 § d) Fastighetsinnehavare kan ansöka om att få ta hand om eget urin. Ansökan ska ske skriftligen till myndighetsnämnden byggnation och miljö. Urinen ska omhändertas på den egna fastigheten på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Fastighetsinnehavaren blir, vid beviljande av eget omhändertagande, befriad från hämtning av urin.

Uppehåll i hämtning av avfall

23 § Uppehåll i hämtning av avfall kan medges efter att fastighetsinnehavaren lämnat in en skriftlig ansökan till myndighetsnämnden byggnation och miljö senast en månad innan den avsedda uppehållsperioden. Ansökan om uppehåll kan beviljas om fastigheten inte nyttjas.

Uppehåll kan beviljas om det gäller en sammanhängande period av minst 6 månader och för maximalt ett år åt gången. För uppehåll i slamtömning krävs att fastigheten är outnyttjad i minst 12 månader. För fritidshus med sommarhämtning kan uppehåll beviljas för maximalt en sommarsäsong åt gången.

Övriga undantag

24 § Finns det särskilda skäl kan myndighetsnämnden byggnation och miljö besluta om undantag i andra fall. Det förutsätter att det avfall som uppstår på fastigheten hanteras på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Myndighetsnämnden byggnation och miljö beslutar i frågor enligt 15 kap 18 § miljöbalken och 45 § avfallsförordningen, där inget annat anges i dessa föreskrifter.

Undantag från dessa föreskrifter är personliga och kan upphävas om förutsättningarna på fastigheten förändras, om olägenhet uppstår eller om fastighetsinnehavaren lämnat felaktig information. Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller beslut enligt föreskrifterna, gäller beslut om undantag i maximalt 6 år.

5. ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Beslut om undantag som fattats med stöd av eller i enlighet med tidigare föreskrifter och där förhållandena inte har ändrats gäller även tillsvidare såvida de inte är tidsbestämda.

6. IKRAFTTRÄDANDE

Dessa föreskrifter träder i kraft 2016-01-01. Föreskrifter antagna av kommunfullmäktige, KF § 85/2005-12-19 upphör samtidigt att gälla.

ANVISNINGAR FÖR SORTERING OCH HANTERING AV HUSHÅLLSAVFALL

Hushållsavfall skall sorteras enligt nedan och lämnas på något av de uppsamlingsställen som anges vid respektive avfallsslag. Förpackningar och annat avfall som ska återvinnas, och som består av flera olika material, ska i största möjliga mån sorteras så att rena materialslag erhålls. Förpackningar ska vara ursköljda.

Farligt avfall

Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall som består av eller innehåller farligt avfall ska sorteras och hållas skilt från annat avfall.

I avfallsförordningen (2011:927) framgår vilket avfall som tillhör kategorin ”farligt avfall”.

Exempel på farligt avfall från hushåll:

- Spillolja
- Färgrester
- Förtunning
- Lacknafta
- Limrester
- Nagellack
- Laddningsbara batterier
- Lysrör
- Lågenergilampor
- Fotokemikalier
- Bilbatterier
- Bekämpningsmedel
- Impregnerat trä
- Kaustiksoda
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, reläer),
- m.m.

Farligt avfall lämnas i hela och väl märkta förpackningar vid sorteringsanläggningen vid Ågatan i Österbymo. Farligt avfall kan även hämtas vid fastighet enligt överenskommelse med Tekniska kontoret. Detta sker efter beställning och mot avgift.

Avfall av elektriska och elektroniska produkter från hushållen

Till avfall av elektriska och elektroniska produkter som omfattas av producentansvar räknas:

- Glödlampor eller belysningsarmaturer som tillverkats för att användas i hushåll enligt 1 § första stycket i Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer.
- Alla varor enligt 6 § avfallsförordningen (2011:927) samt enligt 6 § och bilaga 1 till förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter med

en spänning på högst 1 000 volt växelström och 1 500 volt likström och som för sin funktion är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält.

Exempel på sådana produkter är:

- Hushållsapparater
- Datorer
- Radioapparater
- Klockor
- Elektriska leksaker
- Spisar
- Tvättmaskiner
- Diskmaskiner
- Brandvarnare
- m.m.

Avfall av elektriska och elektroniska produkter kan lämnas in vid kommunens sorteringsanläggning vid Ågatan i Österbymo.

Batterier

Enligt förordningen (1997:645) om batterier skall kasserade batterier sorteras ut och hanteras skilt från annat avfall. Inbyggda batterier i kasserade varor skall avlägsnas om det med lätthet kan utföras.

Batterier kan lämnas vid försäljningsställen eller vid kommunens sorteringsanläggning vid Ågatan i Österbymo. Bilbatterier och andra större startbatterier lämnas till försäljningsställen eller vid kommunens sorteringsanläggning vid Ågatan i Österbymo.

Läkemedelsrester

Läkemedelsrester, gammal medicin eller oanvända läkemedel skall hållas skilt från annat avfall och lämnas till apotek.

Stickande/skärande avfall

Sprutspetsar, kanyler och annat stickande/skärande avfall som varit i kontakt med kroppsvätskor och som kommer från hushåll skall hållas avskilt från annat avfall och hanteras enligt anvisningar från kommunen. Kontakta Tekniska kontoret för information.

Kasserade kylar och frysar

Kylar och frysar skall hanteras varsamt och hållas åtskilt från annat avfall i väntan på bortforsling. Fastighetsinnehavare har rätt att själv transportera kasserade kylar och frysar från sin fastighet till sorteringsanläggningen vid Ågatan i Österbymo.

Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall som fastighetsinnehavaren inte själv komposterar lämnas till sorteringsanläggningen i Österbymo. Trädgårdsavfall kan också efter beställning och mot avgift hämtas vid fastighet. Det är inte tillåtet att lägga trädgårdsavfall i naturen om inte fastighetsinnehavaren gett sitt tillstånd.

Grovavfall

Grovavfall kan lämnas vid kommunens sorteringsanläggning vid Ågatan i Österbymo och skall sorteras enligt de anvisningar som finns vid sorteringsanläggningen. Exempel på grovavfall är utrangerade möbler, cyklar och liknande. Skrymmande avfall kan också efter beställning och mot avgift hämtas vid fastighet. Skrymmande avfall som hämtas vid fastighet skall vara sorterat i brännbart och icke brännbart och får inte innehålla farligt avfall, elektronik, batterier, asbest, bildäck, bilar eller hushållssopor. Varje ”kolli” får inte överstiga 1 m³.

Fastighetsinnehavare kan även mot avgift beställa en container för skrymmande avfall från hushåll. Beställning görs hos Ydre Åkeri AB.

Asbest

Asbest lämnas väl märkt och förpackat enligt arbetsmiljöverkets bestämmelser, så att det inte dammar, till särskilt anvisad plats. Kontakta sorteringsstationen vid Ågatan i Österbymo för närmare information.

Aska

Aska från oljeeldade pannor är farligt avfall och ska lämnas väl emballerat till sorteringsanläggningen vid Ågatan i Österbymo. Aska från vedeldade pannor eller kaminer kan också användas inom den egna fastigheten om det inte läggs på trädgårdsland eller liknande där livsmedel odlas. Inte heller får askan läggas i närheten av vattentäcker eller byggnader. Aska från vedeldade pannor kan lämnas väl släckt och emballerat som hushållssopor.

Avfall med producentansvar

Uttjänta förpackningar, tidningar, avfall från elektriska och elektroniska produkter (inklusive kyl- och frysmöbler), bilar, bildäck, m.m. som regleras av förordningar om producentansvar skall sorteras ut och lämnas till av producenterna tillhandahållna insamlingsystem. Avfall av elektriska och elektroniska produkter hanteras enligt denna anvisning. Insamlingsstationer för tidningar och förpackningar finns i Österbymo, Hestra och Rydsnäs enligt karta i bilaga A7 till Avfallsförordningen.

Restavfall

Utsorterade fraktioner som inte utgörs av farligt avfall, brännbart avfall eller något av ovan listade avfallsslag, ska sorteras ut och lämnas i container för restavfall vid sorteringsanläggningen (ÅVC) i Österbymo. Exempel på restavfall är:

- Porslin
- Kakel
- Dricksglas
- Sten
- Klinker
- Kakel
- m.m.

LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR YDRE KOMMUN

FÖRKLARING HÄMTNINGSOMRÅDE

- Områden med samlad bebyggelse, vari även infattas enstaka anläggning av större betydelse
- Glesbebyggelseområden
- Enskild bebyggelse, som ligger avsides från den väg där sophämtningsfordon normalt kör
- Hämtningsvägar

BILAGA B2

KARTA ÖVER
HÄMTNINGSOMRÅDEN